

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

KATEDRA PSYCHOLOGIE

**PSYCHOSOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ PÉČE O
PROSTITUJÍCÍ OSOBY V ČR**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Lenka Cehelská

Učitelství odborného výcviku a praktického vyučování

Vedoucí práce: PhDr. Václav Holeček, Ph.D.

Plzeň 2014

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně
s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni 2014

.....
vlastnoruční podpis

Poděkování

Děkuji touto cestou vedoucímu své bakalářské práce PhDr. Václavu Holečkovi, Ph.D. za trpělivé vedení, konzultace, cenné rady a připomínky, které mi poskytl.

Též chci poděkovat manželovi Štefanovi a synům za trpělivost, toleranci a podporu, kterou mi prokazovali po celou dobu studia. Vzdávám také velký dík Bohu za všechny příležitosti, které díky němu mám ve svém životě a za vše co činí v životě mém a celé mé rodiny.

Obsah

Obsah	5
1 Úvod.....	8
2 Terminologie	11
2.1 Sociální práce na ulici	11
2.1.1 Streetwork.....	11
2.1.2 Streetworker	11
2.1.3 Sociální prevence	12
2.1.4 Cílové skupiny streetworku.....	12
2.1.5 Spolupráce ostatních organizací	13
2.1.6 Sociální exkluze	13
2.1.7 Harm Reduction	13
2.1.8 Public Health	13
2.2 Sexbyznys	14
2.2.1 Prostituce	14
2.2.2 Prostitutka	15
2.2.3 Prostitut.....	15
2.2.4 Kuplíř	15
2.2.5 Prostituent.....	16
2.3 Druhy prostituce.....	16
2.3.1 Ženská prostituce	16
2.3.2 Mužská prostituce	18
2.3.3 Homosexuální prostituce	18
2.3.4 Dětská prostituce	19
2.4 Příčiny provozování prostituce.....	19
2.4.1 Sociální příčiny provozování sexbyznysu.....	19

2.4.2 Motivace z vlastního rozhodnutí	19
2.4.3 Racionální motivace	20
2.4.4 Osobní příčiny provozování prostituce	20
2.4.5 Globální příčiny provozování prostituce	21
3 Organizace poskytující sociální služby v oblasti prostituce	23
3.1 Kraje a obce	23
3.2 Nestátní neziskové organizace a fyzické osoby	24
4 Ulice - Agentura sociální práce, o. s.	25
4.1 Vznik Ulice	25
4.2 Zaměření Ulice	25
4.3 Trasa	26
4.4 Poskytované služby	27
4.5 Personální složení	29
5 Rozkoš bez Rizika o. s.	31
5.1 Vznik občanského sdružení Rozkoš bez Rizika	31
5.2 Zaměření R-R	32
5.3 Poskytované služby	33
5.4 Personální složení	34
6 Magdala – pomoc obětem obchodování s lidmi a nucené prostituce	35
6.1 Vznik projektu Magdala	35
6.2 Zaměření projektu Magdala	35
6.3 Poskytované služby	37
6.4 Personální složení	39
7 Centrum JANA	40
7.1 Vznik Centra JANA	40
7.2 Zaměření Centra JANA	41
7.3 Poskytované služby	42
7.4 Personální složení	43
8 Návrh zákona o regulaci prostituce	44

9 Praktická část.....	47
Průzkum provozování prostituce na Trase.....	47
10 Kazuistiky.....	53
10.1 Kazuistika klientky Magdaly	53
10.2 Kazuistika klientky Ulice o. s.....	54
10.3 Kazuistika muže provozujícího privátní prostituci.....	57
11 Závěr	61
Seznam použité literatury	63
Internetové zdroje.....	65
Resumé.....	67
Abstract	68
Přílohy a tabulky.....	69

1 Úvod

Motto:

„Paní Hloupost je halasná, prostoduchá, vůbec nic nezná. Sedá u vchodu do svého domu, na křesle na městských výšinách, a volá na mimojdoucí, kteří jdou po přímých stezkách: ‚Kdo je prostoduchý, ať odbočí sem!‘ Toho, kdo nemá rozum, zve: ‚Kradená voda je sladká a pokoutný chléb blaží.‘ Ale on neví, že je tam říše stínů a že v hlubinách podsvětí jsou ti, jež pozvala.“

Příslaví 9, 13 – 18

Jako křesťanka jsem se jednoho dne pročetla v Bibli k přísloví krále Šalomouna a zaujaly mne citované verše. Při prvním čtení jsem jim, jako mnohým jiným částem z Bible nerozuměla a vysvětlovala si je podle svého. Až teprve čas a další okolnosti mě přivedly k rozluštění, a doufám, že i správnému výkladu těchto několika slov. Bible zde mluví o prostituci. O jejích sladkých lákadlech, ale zároveň i o špatných důsledcích plynoucích z tohoto chování.

Prvotní zamyšlení nad tématem bakalářské práce mi dalo díky úvodním veršům jasnou volbu. Ráda bych se zabývala ženami, ale vlastně i muži, kteří nabízejí své tělo za úplatu. Při bližším zkoumání tohoto tématu jsem narazila na několik organizací fungujících v naší republice, které se rozličnými způsoby snaží lidem pracujícím právě v sexbyznysu poskytovat sociální, zdravotní, materiální, právní nebo duchovní pomoc.

Další důvod proč se hlouběji zamýšlet nad tímto tématem bylo místo mého bydliště na Nové Hospodě. Při vyslovení názvů Domažlická ulice, Nová Hospoda, Sulkov s nejednomu plzeňákovi vybaví ženy postávající u silnice podél této trasy. Tyto ženy se z různých důvodů věnují práci v sexbyznysu a jakkoliv se nad nimi můžeme pohoršovat, většina z nich potřebuje již zmíněnou pomoc nejméně v jedné, většinou však hned v několika zmíněných oblastech najednou. Při mém každodenním pohledu na postávající

ženy u silnice ve mě sílila touha i potřeba danou problematiku z nějakého úhlu blíže prozkoumat a pokud možno také pochopit.

Neméně palčivým důvodem věnovat se tomuto tématu pro mne bylo zjištění, že jedna z absolventek naší školy se nedlouho po závěrečných zkouškách objevila, ač na krátkou dobu právě na zmíněné plzeňské Trase. Po tomto zjištění jsem zůstala otřesená a neustále se sama sebe ptala na důvody, které mohly tuto sotva zletilou dívku vést k takovému rozhodnutí.

Hlavou se mi rojily otázky, jako například: Z jakých důvodů se člověk uchýlí k tomuto způsobu vydělávání peněz? Jaké tato práce má na člověka dopady? Jak dlouho může člověk tuto práci vykonávat bez jakýchkoliv následků? Jak se na celou věc dívá jeho rodina a blízké okolí? Pokud rodina o pravém způsobu vydělávání peněz neví, jak dlouho člověk může své rodině lhát a předstírat? Jak navázat kontakt a přiblížit se k danému člověku? Jak pomoci v situacích, do kterých se dostal díky této práci? Jak srozumitelně předat informace o možnostech zlepšení jeho života? Jakými způsoby dostat dotyčného z bludného kruhu, kterým docela určitě práce v této oblasti je? Kdo všechno se zabývá v naší společnosti touto problematikou? Kdo je za ni zodpovědný? Jak funguje prevence? Co, nebo kdo a do jaké míry je postižitelný? Zajímá se někdo s opravdovým nasazením o lidi pracující v sexbyznysu?

Při sběru informací a podkladů pro svoji bakalářskou práci, jsem se v několika rozhovorech s odborníky pohybujícími se v oblasti sociální práce a streetworku přesvědčila, že bude nutné svůj původní záměr velmi razantně zúžit. Odpovědi na všechny otázky by se kvalitně a v reálném čase nedaly vyhledat a zodpovědět. Prvotní myšlenka, že do své práce zahrnu jak oblast streetworku, sociálních pracovníků, policie, legislativy, zdravotnictví, městských zastupitelstev se stále více jevila jako velmi široká a nereálná. Mnoho odpovědí by zůstalo nezodpovězeno z několika důvodů. Zachování lékařského nebo služebního tajemství, ochrana osobních údajů, ostych nebo nedůvěra klientů. To jsou

důvody, které mě přinutily hledat pouze jeden směr. Právě rozhovory s odborníky ze sociální oblasti mě přesvědčily, že to je ten směr, kterým se chci dát.

Práce je rozdělena do tří kapitol. V první kapitole je vysvětlena odborná terminologie a vymezení pojmů používaných v organizacích a programech provozujících streetworking.

Druhá kapitola je sondou do jednotlivých organizací, sdružení a projektů. Přibližuje filozofii a zaměření organizací, počátky a důvody práce ve streetworku, styl práce s klienty a služby, které jsou jim nabízeny. Zajímavé je také jednotlivé genderové složení organizací. Informace o organizacích jsou čerpány z výročních zpráv, z publikací, které o své práci a jejích výsledcích dané organizace vydaly, z internetových stránek jednotlivých organizací i z přímých rozhovorů se streetworkery, které byly získány při návštěvách na kontaktních pracovištích.

Třetí kapitola bakalářské práce přibližuje kazuistiky dvou sexuálních pracovníků a jednoho sexuálního pracovníka. Příběhy těchto lidí jsou anonymní, nastiňují stručně životní etapy, včetně důvodů, které je přivedly na dráhu práce v sexbyznysu. Hovoří i o svých rodinách a jejich přístupu k této problematice.

Jako první cíl své bakalářské práce jsem si stanovila nalezení, prozkoumání a popsání alespoň tří organizací působících v oblasti terciální prevence v oblasti prostituce v České republice. Mezi zkoumané okruhy zařadím především důvody vzniku jednotlivých organizací, způsoby a četnost práce s klienty, okruhy poskytovaných služeb, zázemí nabízené klientům a genderové složení organizací. Skrze některou organizaci se pokusím statisticky zhodnotit jednotlivé důvody, délku a četnost provozování prostituce u klientek.

Druhým cílem bude získání a popsání několika kazuistik klientek a klientů vedených v databázích zmíněných organizací. Zajímavé jistě budou důvody klientských počátků práce v oblasti prostituce, reakce rodinných příslušníků na tyto skutečnosti a pohled klientů a rodinných příslušníků do budoucnosti.

2 Terminologie

2.1 Sociální práce na ulici

2.1.1 Streetwork

Podle Bednářové (2000, s. 7) znamená v doslovném překladu práce na ulici. Ulicí v tomto případě není myšlena pouze běžná pozemní komunikace, ale jakékoli veřejné prostředí. Mnohdy se používá také český ekvivalent – sociální práce na ulici. Streetwork je definován nejen způsobem práce, ale také cílovou skupinou, o níž se zajímá. „Cílem streetworku je oslovit ty skupiny, jež potřebují pomoc, avšak samy ji nevyhledávají, případně ji odmítají, a poskytnout jim podporu při zvládnání krizového období jejich života. Streetwork nabízí odborné sociální poradenství a socioterapeutickou pomoc v přirozeném prostředí cílových skupin, umožňuje aktivovat je k samostatnému řešení sociálních problémů a poskytnout jim alternativní model životního stylu akceptovaný většinou společnosti.

2.1.2 Streetworker

Streetworker je v českém překladu sociální asistent. Pracuje s klienty v jejich přirozeném prostředí. Hlavním úkolem streetworkera je klienty vyhledávat a kontaktovat a po té jim nabídnout, nebo zprostředkovat pomoc. Především se zajímá o jedince, kteří si sami nedokáží či nejsou ochotni si pomoc sami vyhledat. Práce streetworkera je rozdělena na přímou a nepřímou. Obě oblasti jsou v jeho práci důležité. Do nepřímé práce je zahrnuto další odborné vzdělávání, vedení evidence a pracovního deníku, komunikace s veřejností i úřady, příprava projektů, sledování aktuální situace v dané oblasti. V přímé práci nalezneme kontaktování a práci s klienty, rozdávání informačních letáků, doprovod klientů na úřady, pomoc se zajištěním základní i specializované lékařské péče a základní právní informace či napojení klienta na právního specialistu. V České republice se rozděluje streetwork na úroveň státní a nestátní. Ve státním sektoru působí streetworker – sociální asistent jako zaměstnanec některého ze sociálních úřadů ve funkci kurátora pro mládež. V nestátních organizacích zaměření práce streetworkera vychází ze zaměření

konkrétní organizace, která tuto funkci zřídila. Velmi často jsou cílovou skupinou lidé pracující v sexbyznysu. Předpokladem k výkonu povolání sociálního pracovníka je způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost, zdravotní způsobilost a odborná způsobilost. Strategie terénní práce spočívá v pravidelném pohybu streetworkerů na určitých místech v určitém čase.

2.1.3 Sociální prevence

Jak píše Bednářová (2000, s. 19) je sociální prevence rozdělena na tři úrovně.

„Prevence primární – je zaměřena na zdravé fungování celé společnosti, svoji pozornost obrací zejména na děti a mládeži, která není zasažena negativními vlivy.

Prevence sekundární – je zaměřena na rizikové skupiny a jednotlivce, u kterých je zvýšená pravděpodobnost že se stanou nositeli negativního chování v důsledku poruch sociálních procesů.

Prevence terciární – tzv. prevence následná, se orientuje na předcházení recidivy a prohlubování sociální dezintegrace lidí, kteří již vykazují poruchy sociálních procesů a sociálních institutů, projevující se negativním chováním. Zvláštní důraz je přitom kladen na předcházení recidivy trestné činnosti, pozornost je tedy věnována pachatelům kriminálních činů a jejich znovu začlenění do společnosti.“

2.1.4 Cílové skupiny streetworku

Jsou především takové, ve kterých existují projevy sociálně patologického chování, nebo žijí rizikovým způsobem života. Tyto skupiny jsou přesně definované. Patří mezi ně Bednářové, Pelecha (2003, s. 18) uživatelé drog, děti na ulici nebo také bývají nazývány děti ulice, mladí somerpunkeři což je skupina mladých mužů se sociálně patologickými vzory chování například alkoholismus, nechť pracovat a podobně, pouliční prostitutky a homosexuálně orientovaní prostituti, skupiny jednostranně specificky orientované mládeže, mládež z alternativních skupin, bezdomovci.

2.1.5 Spolupráce ostatních organizací

Spolupráce s jinými organizacemi – je pro streetwork velmi důležitá. Před započítím své terénní práce streetworker zmapuje danou lokalitu a naváže spolupráci s institucemi, které mohou být nápomocny při řešení problémů spojených s prací s klienty. Jsou to například státní i městská policie, nejrůznější zdravotnická zařízení, psychiatrické ambulance a léčebny, úřady práce, zařízení nestátních organizací, místní samospráva.

2.1.6 Sociální exkluze

Je možné ji nazvat také sociálním vyloučením. Děje se tehdy, kdy jednotlivce nebo skupina osob jsou separováni od zdrojů nezbytných pro zapojení se do politických, ekonomických a sociálních aktivit společnosti.

Sociální exkluze může vznikat v důsledku chudoby, nízkého vzdělání, diskriminace či špatného vzdělání. Mezi projevy sociální exkluze například patří život v ghettech, špatný zdravotní stav, dlouhodobé pobírání sociálních dávek z důvodu nezaměstnanosti nebo nízké kvalifikace. S tím je spojeno velmi často nízké sebehodnocení.

2.1.7 Harm Reduction

Program Harm Reduction – (obvykle se nepřekládá do češtiny) je označována péče při snižování či minimalizaci zdravotních a sociálních poškození drogami u osob, které v současnosti drogy užívají a nemají motivaci k tomu, aby užívání zanechali. Tato péče je zahrnuta do nízkoprahové nebo také do terciální prevence.

2.1.8 Public Health

Program Public Health – veřejné zdraví - je zaměřen na oblast zdraví, zejména na ochranu zdraví občanů a na vzdělávání občanů v oblasti zájmu o zdraví. Podporuje ochranu zdraví a prevenci nemocí, zlepšuje informovanost a prohlubuje znalosti za účelem rozvoje veřejného zdraví.

2.2 Sexbyznys

„Víme, že mnoho lidí nedokáže svoji sexualitu realizovat v normálním párovém soužití. S prostitutem či prostitutkou nebo s použitím pornografie či jiných pomůcek se může jejich frustrace v erotické oblasti zmírnit.“ Brzek (1993, s. 116)

2.2.1 Prostituce

Výraz prostituce pochází z latinského slovesa prostituere, což znamená nabízet se, veřejně vystavovat. Prostituce bývá definována jako propůjčování k sexuálnímu styku za úplatu, která může být materiální i nemateriální povahy. Kraus, Hroncová a kol. (2007, s. 228) uvádí také, že „může jít o protislužbu nebo získání nějakých výhod.“ Charakteristickým znakem prostituce je promiskuita. Chmelík (2003, s. 55.) píše „prostituce je oázou svobody, kde může muž provozovat své promiskuitní tendence a uspokojovat své sexuální potřeby bez trvalých závazků. Žena dostane zapláceno a tím obchod končí.“ Provozování sexu za úplatu se dá také definovat jako poskytování soulože, nebo jiného sexuálního styku za úplatu osobě jiného nebo stejného pohlaví. Strieženec (1996, s. 176) Problémem prostituce se v posledních letech zabývala také Česká vláda, a z tohoto důvodu vznikl v roce 2005 vládní návrh o regulaci prostituce. V tomto návrhu je prostituce formulována jako „úplatné poskytování služeb směřujících bezprostředně k uspokojování sexuálních potřeb, pokud přitom dochází k přímému fyzickému kontaktu mezi osobou, která tyto služby poskytuje, a osobou, která jich využívá.“ „Prostituce u nás není trestným činem. Nemůže za ni být trestána ani prostituující žena, ani zákazník. Prostituci je možné postihovat pouze nepřímo.“ (Chmelík, 2003, s. 55)

„Prostituce vyjadřuje a do jisté míry pomáhá udržovat mužskou tendenci jednat se ženami jako s předměty, které lze použít k sexuálnímu uspokojení. Ztělesňuje mocenskou nerovnost mezi muži a ženami v určitém kontextu, a jako taková patří ke světu patriarchálních vztahů. Uplatňuje se ovšem i řada dalších příčin. Prostituce nabízí sexuální uspokojení lidem, kteří nenacházejí jiné sexuální partnerství v důsledku svých fyzických nedostatků nebo restriktivních mravních příkazů. K prostitutkám se obracejí muži, kteří

jsou daleko od domova, chtějí nezávazný pohlavní styk nebo mají neobvyklé sexuální požadavky, jež jiné ženy nejsou ochotny splnit.“ Giddens (1999, s. 134)

2.2.2 Prostitutka

Prostitutka – žena nabízející pohlavní styk za úplatu. Tuto významnou kategorii lze rozdělit na skupiny podle toho, jak často nabízí své služby a zda je příjem z této činnosti jejich jediným příjmem. Ženy, které se živí pouze prostitucí a příjem z této činnosti je jejich jediným příjmem. Sexuální služby poskytují pravidelně a nemají jiné zaměstnání. Tyto ženy je možné označit jako profesionálky. Poloprofesionálky jsou ženy, které pracují v klubech jako tanečnice, striptérky nebo hostesky a sexuální služby poskytují jako zpestření nebo na příkaz od vedení klubu jako nadstandartní službu pro speciálního klienta. Příležitostné sexuální pracovnice jsou takové, které většinou jejich špatná finanční situace přivádí k příležitostnému poskytování sexuálních služeb.

2.2.3 Prostitut

Prostitut – muž, poskytující pohlavní styk za úplatu. Mužská prostituce je obdobou prostituce ženské. Muž poskytující placenou službu klientovi stejného pohlaví také může být označován také jako homoprostitut. Průzkumy ukazují, že mezi mužskou s ženskou prostitucí mohou být značné rozdíly. Mohou se týkat četnosti poskytování služby, míst kde je styk s klienty vykonáván, nebo finančních částek vyplácených za provedenou službu.

2.2.4 Kuplíř

Lidově je označován jako pasák. Ve spojitosti s prostitucí je kuplíř ve většině případů muž, který styk s klienty pro pracovnice či pracovníky v sexbyznysu zprostředkovává a zároveň je pro tyto jakousi ochranou. Za zprostředkování kontaktu si bere od sexuální pracovnice velkou část obdržených peněz. V mnoha případech je kuplíř pro prostitutku také hlavním dodavatelem drog. Podle současného trestního zákoníku je kuplířství trestný čin (§ 189 trestního zákoníku).

2.2.5 Prostituent

Prostituent – člověk, který platí za poskytnuté sexuální služby, čili je zákazníkem prostituující ženy nebo muže. Často opomíjený, ale velmi důležitý článek celého kruhu, který se točí v celé prostituční scéně.

Pokud bychom se zabývali, alespoň okrajově, možnými psychologickými důvody tohoto mužského chování, můžeme identifikovat tři hlavní důvody.

1. Prvním důvodem mohou být komplexy, se kterými se muž v životě potýká. Profesionální přístup prostituující ženy dokáže alespoň na danou chvíli ego muže pozvednout, dát mu důležitost a ocenění, které mnohdy muž ve svém domácím prostředí dlouhodobě nezažívá.
2. V dnešní době, kdy jsme se posunuli od duchovních hodnot k hodnotám materiálním je druhým důvodem snaha vyniknout, mít a zažít něco neobvyklého a v případě možnosti také svůj zážitek náležitě odprezentovat. Samozřejmě se nebude jednat o prezentaci svého zážitku v prostředí rodiny, ale v blízkém okolí mužského světa nebo v anonymním on line prostředí.
3. Třetím, a nejzávažnějším důvodem promiskuitního mužského chování, je sexuální deviace.

Mezi deviantní chování, které může při kontaktu ohrozit prostituující ženu, je možné zařadit sadismus, masochismus, parafilii, fetišismus, a podobně.

2.3 Druhy prostituce

2.3.1 Ženská prostituce

Ženská prostituce je nejrozšířenější formou.

„Neexistuje žádné povahové měřítko, které by charakterizovalo prostituující ženu. Jisté však je, že potřebnou vlastností prostituující ženy je jistá morální oploštělost, povrchní hodnotový žebříček, chabý stupeň sebeúcty a jistá lhovost k sobě samé.“ Lenderová (2002, s. 171)

1. Prostituce pouliční

Odehrává se v ulicích měst nebo na silnicích v okrajových částech města, či na parkovištích u frekventovaných silnic. V těchto místech jsou klientům poskytovány služby na té nejnižší úrovni a za nejnižší ceny. Často provozování pouliční prostituce provází majtková a násilná trestná činnost, páchaná jak na klientele, tak i na samotných prostituujících ženách. Může jedit o další trestný čin – a to obchod se ženami. Tyto mají většinou nízké vzdělání, jsou na nižší mentální úrovni a pochází ze sociálně slabého prostředí. Také se může jedit o ženy, které jsou závislé na drogách nebo jsou na útěku od rodiny. Pouliční forma prostituce je nejrozšířenější a tudíž je nejvíce sledována, je nejčastěji řešena a nejintenzivněji potírána, a to proto, že se řadí mezi nejproblémovější, nejrozšířenější a nejrizikovější.

2. Prostituce barová

Je dostupná v sexbarech, tak zvaných masážních salonech, nebo v erotických salonech. V těchto podnicích můžeme nalézt nelegálně žijící osoby, které se staly obětí trestného činu obchodování s lidmi. Mohou na nich být uskutečňovány i další trestné činy jako například znásilnění, vydírání, kuplířství a podobně.

3. Prostituce bytová

Je provozována ve vlastním nebo pronajatém bytě. Často je tato služba poskytována za přítomnosti další osoby, nebo osob. Může jimi být kuplíř, partner nebo manžel prostituující ženy a v závažných případech i dítě či více dětí, které v bytě žijí. V těchto případech se jedná o trestné činy kuplířství a ohrožení mravní výchovy mládeže. Bytová prostituce je považována za velmi nebezpečnou formu, protože je těžko zjistitelná a může s ní souviset mnoho dalších rizik. Nejzávažnější riziko je riziko kriminální, zdravotní a sociální.

4. Prostituce hotelová

V tomto případě se jedná o prostituci na vyšší úrovni. Klientela není stabilní a tvoří ji převážně cizinci. Prostituující bývají v mnoha případech vysokoškolsky vzdělaní a

ovládají alespoň jeden cizí jazyk. Síť osob profitujících z těchto služeb je poměrně velká. Jedná se o taxikáře, dohazovače a hotelový personál.

5. Prostituce privátní

Je označována za prostituci na nejvyšší úrovni. Poskytují ji tzv. luxusní společnosti s reprezentativním vystupováním. Klientela je solventní a početně omezená. Mnohdy se vyžaduje v rámci poskytovaných služeb doprovázení na veřejnosti a na společenských událostech. Společnice jsou za tyto služby vysoce finančně ohodnoceny.

6. Escort služby

Je nový jev, objevující se v posledních letech v tomto oboru. Klient si na internetových stránkách prohlédne fotografie žen, které se tímto způsobem nabízejí. S vybranou ženou se telefonicky dohodne o místě, způsobu provedení služby a ceně za tuto službu. Klient po té dojede za ženou na dohodnuté místo, nebo naopak žena za klientem.

2.3.2 Mužská prostituce

V případě mužské prostituce hovoříme o poskytování sexuálních služeb ženám. Pro muže tohoto druhu je vžitý název gigolo. „Vzhledem k povaze žen, které obecně hledají spíše porozumění a pozornost na rozdíl od mužů, kteří platí prostitutkám za možnost realizovat sexuální uvolnění, je gigolo vyhledáván často jako dobrý společník.“ (Wikipedie.org.)

2.3.3 Homosexuální prostituce

Tyto sexuální služby poskytují mladí muži, v mnoha případech můžeme hovořit o chlapcích, kteří jsou věkem těsně na hranici dospělosti. „Velmi úzká spojitost u této formy prostituce je s drogovou a alkoholovou závislostí. Homosexuální prostituti jsou vůbec nejrizikovější kategorií pro šíření pohlavních chorob včetně šíření nemoci AIDS.“ (Chmelík, 2003, s. 64)

2.3.4 Dětská prostituce

„Dětská prostituce je využívání dětí pro sexuální účely za peníze či jinou odměnu nebo výhodu. Dětská prostituce je hrubým porušením Úmluvy o právech dítěte a řady mezinárodních dohod týkajících se ochrany dětí “ (Vaníčková, 2005, s. 60) Tato forma prostituce je pro společnost nejnebezpečnější. Za zmínku stojí i „Úmluva o zákazu a okamžitých opatřeních k odstranění nejhorších forem dětské práce“, ve které je prostituce interpretována jako práce. (Vyhláška č. 90/2002 Sb.,m.s.)

2.4 Příčiny provozování prostituce

Motivy, které vedou k provozování prostituce, bývají různorodé. Skutečně jen ve výjimečných případech jde o vybití silného sexuálního apetitu. Tyto příčiny lze rozdělit na tři skupiny.

2.4.1 Sociální příčiny provozování sexbyznysu

Sociální příčiny provozování prostituce můžeme zařadit mezi nejvýraznější faktory. Prostředí, ve kterém prostituující ženy, nebo muž vyrůstal, nejvíce ovlivní jejich směřování tímto směrem.

Nízký sociokulturní status, sociálně patologické prostředí, malé, nebo žádné finanční zázemí a také život a posléze dospívání v rozvrácené rodině jsou příčiny, díky kterým je výskyt osob pracujících v prostituci mnohem vyšší než v sociálně zdravém, fungujícím prostředí. „Chudoba, hrubé chování, ponižování, násilí a nedostatek pracovních příležitostí v místě bydliště způsobují, že vstup do prostituce, je pocíťován jako úleva. Jisté nepříjemnosti, spojené s prostitucí (násilí, ponižování, urážky) nejsou pro prostituující ničím, co by z dřívějšího života neznali“ Matoušek (2005, s. 253) Velkou motivací k této činnosti jsou docela určitě finanční obnosy, které po vyinkasování od zákazníka a po odvedení jejich velké části kuplířovi sexuálním pracovnícím ještě zbydou.

2.4.2 Motivace z vlastního rozhodnutí

Do této malé skupiny patří osoby, které mají sklony k promiskuitnímu chování a tuto práci považují za svého koníčka. Dokáží pocíťovat při sexuálním styku se zákazníkem

vzrušení a zažít s ním i orgasmus. K rozhodnutí, žít se touto činností je vedou úvahy – Proč si za to vlastně nevzít peníze.

2.4.3 Racionální motivace

Potřeba vydělat peníze a zažívat v jistém smyslu svobodu vede nejprve k úvahám a po té i k uskutečnění sexuálního styku za peníze. Další z důvodů je možnost pracovat v noci a mít v denních hodinách čas na péči o rodinu a nezřídko o malé děti je velmi lákavá. Svobodu poskytuje i volba, ve které dny v týdnu bude prostituující službu poskytovat. Následné oddělení práce od osobního života sice není vždy jednoduché, ale v případech, kdy prostituující pracovníce (pracovník) se této činnosti věnují bez vědomí nejbližšího okolí, vlastně není jiná možnost.

Odlišný pohled na příčiny provozování prostituce nabízí Legardinierová (1996) In: Kraus (2007, s. 233) Tyto příčiny rozděluje na dvě hlavní skupiny:

2.4.4 Osobní příčiny provozování prostituce

Mezi osobní příčiny provozování prostituce můžeme zařadit mnoho závažných činitelů. Nejzávažnějším důvodem jsou citové nedostatky, které si s sebou v mnoha případech dotyčná osoba nese jako následek po celý život. Další závažnou příčinou je násilí v rodině. Nejen pro citlivé povahy mohou být zásadní pro udání směru k prostituci pocity odmítnutí. Toto může dotyčná osoba zažívat nejen v rodině, ale i ve školním prostředí i v blízkém okolí mezi kamarády nebo známými. Stejně tak působí pocity opuštění, kdy se člověk dlouhodobě cítí osamocen a bez podpory. Nespravedlnosti prožité v dětství, které se v člověku hluboce usídlí a pocity křivdy mohou mít v životě člověka taktéž nepředvídatelné následky. Z mnoha důvodů může také v člověku zakořenit potřeba pomsty, která se pak vstupem do oblasti prostituce naplňuje. Sexuální zneužívání (incest nebo zneužívání) v dětství může velice snadno vyvolat pocit, že musí být člověk tímto způsobem ovládán i v dospělosti. Drogové prostředí, stejně tak jako i alkoholové bývá snadno zkopírovatelné.

2.4.5 Globální příčiny provozování prostituce

Mentalita a kulturní prostředí a různé koncepce vztahující se na tělo lidské bytosti. V některých společnostech zavedené archaické názory na vztahy mezi mužem a ženou. Nezvyklé kulturní ideologie (zprostředkované literaturou, kinem, reklamou, pornografií směřující k sexuálnímu liberalismu)

Peníze v provozování prostituce hrají jednu z nejdůležitějších rolí. V chudých zemích jsou peníze jako základní prostředek pro život. V prosperujících zemích jsou peníze jako důležitá potřeba rozvoje konzumního života.

Nerovnost mezi severem a jihem. Imigrace chudých do severních zemí nebo naopak turismus bohatých do chudších jižních zemí. Zaostalost, a následná možnost snadné manipulace s lidmi. Divoká urbanizace a s ní jdoucí anonymita a odcizení ve velkých městech. Nerovnost šancí, rozpad rodin, nárůst chudoby a nezaměstnanosti – zvyšování počtu mladých lidí „na ulici.“ Ekonomické a politické krize ve východních zemích.

H. Malinová z organizace Rozkoš bez Rizika uvedla v publikaci „Ze sexbyznysu na trh práce“ tyto důvody pro práci v této oblasti:

1. Život v chudé zemi
2. Život v zemi kde se lidé vzájemně nerespektují.
3. Život v zemi kde je velký rozdíl mezi úspěšnými a ostatními. Malinová (2013, s. 74)

Dalším krokem lidí žijících ve špatných podmínkách je uniknout z nich a žít jinde nový a snad lepší život.

1. Z dluhů do dluhů. Rodina se zadluží, aby mohla vycestovat a pracovat v předem dohodnuté firmě. Té platí vysoké částky za špatné ubytování, plat je nižší než byl ten dohodnutý, práce je velmi fyzický náročná. To je důvodem hledání přijatelného náhradního řešení. Tím pro ženy bývá velmi často prostituce.
2. Z pekla do pekla. Žena už předem ví, že v cizí zemi bude pracovat jako prostitutka a mnohdy více než polovinu vydělaných peněz odevzdá zprostředkovateli či majiteli klubu,

který ji zaměstnává. Částka, která jí po té zbyde je pro ni i přesto zajímavá a v původní zemi může představovat i dvouměsíční průměrný plat.

3. Obchodování se ženami za účelem sexuálního vykořisťování. Toto se může dít i v rámci vlastního státu. Uzavření na pohled výhodné smlouvy, může být ženě osudné. Často bývá izolována od okolního světa bez dokladů a vydělaných peněz, které má uschovány u majitele podniku a na první pohled z této situace není úniku.

Prvotní předpoklady pro hledání obživy v sexbyznysu podle H. Malinové mohou vzniknout již v dětství v rodině.

1. Nefunkční rodina, nebo její úplná absence. Po dovršení dospělosti skončí mladým lidem ústavní výchova a v mnoha případech se vrací do rodiny, která na jejich přijetí není připravena. Mladí lidé jsou rodinou po čase vyhozeni z bytu nebo jsou nuceni k prostituci.

2. Rodina, která dítě přímo ohrožuje. Zneužívání nebo znásilňování v dětství bývá předurčující pro dráhu prostituce.

3. Rodina plakátová. To je rodinná výchova bez pevných zásad a hodnot. Lidé přejímají neustále názory někoho jiného a postupně nejsou schopni kormidlovat pevně svůj vlastní život.

4. Rodina se zúženým viděním. Omezené zorné pole, které nedovoluje dohlédnout za širší obzor. Například nepřijetí lesbické dcery, a její vyloučení z rodiny.

5. Rodina odbývajících děti věcmi. Děti jsou zahrnovány materiálními věcmi, ale chybí společně strávený čas a citové pouto.

3 Organizace poskytující sociální služby v oblasti prostituce

Poskytovateli sociálních služeb jsou při splnění podmínek stanovených zákonem územní samosprávné celky a jimi zřizované právnické osoby, další právnické osoby, fyzické osoby a Ministerstvo práce a sociálních věcí a jím zřízené organizační složky státu. Zákon č. 108/2006 Sb.

Sociální poradenství je občanům poskytováno na dvou úrovních

- základní sociální poradenství – poskytuje osobám potřebné informace přispívající k řešení jejich nepříznivé sociální situace
- odborné sociální poradenství – poskytováno se zaměřením jednotlivých okruhů sociálních skupin, Zákon o sociálních službách č. 108/2006, §37

3.1 Kraje a obce

Zřizovateli poskytující sociální služby jsou v České republice krajské úřady, dále městské a obecní úřady. Citace z vládních předpisů ze zdrojů Ministerstva práce a sociálních věcí nám říká: „Dbají na vytváření vhodných podmínek pro rozvoj sociálních služeb, zejména zjišťováním skutečných potřeb lidí a zdrojů k jejich uspokojení; kromě toho sami zřizují organizace poskytující sociální služby.

Hlavním úkolem je podpora plánování sítě sociálních služeb v krajích a obcích opírající se o zjištěné potřeby lidí, zvyšování odbornosti a kvality poskytovaných služeb s důrazem na ochranu práv uživatelů služeb občanských a svépomocných aktivit, tj. neziskového sektoru“ (mpsv.cz)

Všeobecně platné zásady pro poskytování sociálních služeb:

Bezplatnost, zachování důstojnosti, individuální přístup, aktivizační přístup, dostupnost – místní a časová, anonymita, nízkoprahovost, rovný přístup, odbornost.

3.2 Nestátní neziskové organizace a fyzické osoby

1. 1. 2007 nabyt účinnosti nový zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, který přinesl zásadní změny v dosavadním systému poskytování sociálních služeb.

Terénní programy

Služba podle odstavce 1 Zákona č. 108/2006 Sb. poskytuje tyto základní činnosti:
zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

„Terénní programy jsou služby poskytované osobám, které vedou nebo jsou ohroženy rizikovým způsobem života. Služba je určena pro problémové skupiny dětí a mládeže, uživatele drog, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba obsahuje zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při prosazování práv a zájmů. Služba se poskytuje bezúplatně.“ (mpsv.cz)

„Sociální služby jsou poskytovány jednotlivcům, rodinám i skupinám obyvatel. Mezi nejpočetnější skupiny příjemců sociálních služeb patří zejména senioři, lidé se zdravotním postižením, rodiny s dětmi, ale také lidé, kteří z různých důvodů žijí "na okraji" společnosti.“ (mpsv.cz)

Terénní služby jsou takové, které jsou poskytovány osobám v jejich přirozeném sociálním prostředí.

4 Ulice - Agentura sociální práce, o. s.

4.1 Vznik Ulice

Jak bylo předznamenáno již v úvodu, výběr streetworkových institucí do této analýzy byl ovlivněn nejen jejich rozdílným zaměřením, ale i místem působnosti. Ulice – Agentura sociální práce o.s. poskytuje své služby v Plzni, v místech která jsou velmi frekventovaná a kde se přítomnost prostituujících osob jednoduše nedá přehlédnout.

Počáteční myšlenka na uskutečnění projektu agentury sociální práce se zaměřením na péči o osoby s drogovou závislostí a o prostituující osoby se zrodila v hlavě Petra Matouška v průběhu roku 2000. Okolnosti jej svedly dohromady s Mgr. Romanem Černíkem, který v té době působil mimo jiné jako předseda občanského sdružení Johan. Projekt P. Matouška sdružení Johan zaujal natolik, že sdružení změnilo stanovy a vzalo projekt pod svá ochranná křídla.

4.2 Zaměření Ulice

Ulice je občanské sdružení, jejíž současný terénní program je zaměřen na terciární prevenci určenou především na uživatele drog, a na osoby komerčně zneužívané. Dosud je věrné původním myšlenkám a principům. Zaměřuje se hlavně na klienta a jeho prostor působení. V březnu roku 2001 se tři dobrovolníci se zapůjčeným vybavením vydali na trasu v okolí plzeňského Zátíší a do sídliště Vinice. Prvotní zaměření dobrovolníků na výměnu použitých injekčních stříkaček a na péči o ženy provozující prostituci zůstalo až do dnešních dnů nezměněno. V průběhu let se změnilo pouze lokality, kde Ulice – Agentura sociální práce, jak se nyní nazývá, zajišťuje svoji působnost. Postupně rozšířili svoji péči o klienty do nočních a erotických klubů. Do privátních bytů kde jsou nabízeny sexuální služby, pronikli v roce 2006 jako jediní v naší republice. Počet navštěvovaných privátních bytů se každým rokem zvyšuje. Ve stanovách sdružení je možné se dočíst, že „smyslem občanského sdružení je poskytovat sociální a zdravotní služby osobám

ohroženým sociální exkluzí – zejména v oblasti nealkoholových závislostí a v oblasti prostituce.“ (Ulice-plzen.com)

4.3 Trasa

Prvotním místem kde byly prostituujícím klientům nabízeny služby, bylo okolí plzeňského Zátíší. V následujících letech se vlivem změn tato lokalita přesunula až do současné polohy. Prvním důvodem změny bylo dokončení dálničního obchvatu kolem Plzně. Tím se změnily podmínky k provozování pouliční prostituce a hlavně místa, kde bylo o prostituci ze strany zákazníků zájem. Další zásadním zlomem na plzeňské prostituční scéně je vydání obecně závazné vyhlášky o zákazu nabízení, sjednávání, provozování a využívání prostituce na veřejných prostranstvích území města Plzně, která vešla v platnost v dubnu 2006. Pouliční prostituci se tímto kroky nepovedlo z území města vymýt, ale pouze přesunout za jeho hranice. Agentura Ulice na tuto situaci pružně reagovala a zvětšila rádius poskytování svých služeb až za zmiňované hranice města Plzně. Tato změna způsobila terénním pracovníkům nemalé komplikace. Mnoho klientů(tek) se přesunulo na jiná místa nebo úplně z této lokality zmizelo a naopak se ve zvětšené lokalitě objevilo mnoho nových tváří, ke kterým si streetworkeri museli po nějakou dobu hledat úzké cestičky důvěry.

Tím vznikla Trasa. „Trasa je označení pro lokalitu - neoficiální, zato všeobecně známé označení pro místo v Plzni, kde se odehrává pouliční prostituce. Začíná u třetí brány Škodovky a končí u benzinové stanice mezi Plzní a Sulkovem. Je dlouhá 6 kilometrů. Terénní pracovníci na ni chodí 3 krát týdně. Pěšky. Nabízí zde výměnný injekční program, kondomy, lubrikační gely, těhotenské testy, menstruační houbičky, osobní bezpečnostní alarmy, screeningové testování na virová onemocnění a těhotenské testy přímo na místě, asistenční službu k lékaři nebo na úřad v rámci zdravotního a sociálně – právního poradenství. Terénní pracovníci také mluví s klientkami o tom, jak dělat sex byznys bezpečně, jak předejít násilí na nich páchaném, jak se vyvarovat napadení, okradení nebo znásilnění,, (Výroční zpráva – Ulice – Agentura sociální práce o. s. z roku 2012)

Trasu procházeli terénní pracovníci v počátcích dvakrát týdně. V současné době jsou svým klientům na Trase k dispozici třikrát týdně, vždy v pravidelných časech. Právě tato pravidelnost zvyšuje účinnost, přístupnost a hlavně důvěryhodnost nabízených služeb a terénních pracovníků. Tuto skutečnost potvrzují slova, která se můžeme dočíst ve výroční zprávě z roku 2010: „Důraz klademe na pravidlo, které stanovuje, vyskytovat se na určitém místě v určitý čas. Jsme tak snáze čitelnější pro klienty. Zaběhlí, stálí klienti vědí, kde se v danou chvíli pohybujeme a mohou nás „očekávat“. Mimo naše pravidelné výskyty také aktivně vyhledáváme místa nová. Místa, která jsou riziková a vyskytují se zde lidé, kteří mohou potřebovat některou z našich služeb.“ (Výroční zpráva – Ulice 2010)

Ve výroční zprávě Ulice je možné si také přečíst zajímavý odstavec, který charakterizuje a vymezuje práci streetworkerů, pracujících s klientelou prostituujících žen a mužů: „V této lokalitě se pohybujeme především pěšky, a to za každého počasí. Výhodou je větší pravděpodobnost kontaktování některých z našich klientů. Klienti přijíždí a odjíždí se svými zákazníky, proto je riziko, že se můžeme minout. Pěší chůze toto riziko zmírňuje. Klienti vnímají pozitivně fakt, že někdo jiný je ochotný jít za nimi, že má zájem sdílet rizikovost, náročnost cesty na pumpu a také značnou délku trasy.“ (Výroční zpráva – Ulice 2010)

4.4 Poskytované služby

Ulice se věnuje nejen pravidelnému osobnímu kontaktu s klienty, ale snaží se jim poskytovat i další, potřebné služby. V roce 2006 agentura sociální práce dlouhodobě sbírala informace a podklady – mnohdy od samotných klientek z „Trasy“, a výsledkem byla „Brožura – Jak to zvládat na trase.“ Tato brožura se klientům snažila podat cenné informace jak zvládat obvyklé i méně obvyklé situace a problémy, které mohou nastat při provozování pouliční prostituce. Další brožura pro změnu zaměřená na bezpečnost práce na „Trase“ s názvem „Hlasy z trasy“ vznikla v roce 2010. Tato byla sestavena na základě odpovědí z dotazníku, který byl poskytnut klientkám a klientům na trase a je jim zpětně distribuována terénními pracovníky při osobních setkáních. Viz příloha č. 1

Další služba, která je prostituujícím klientům nabízena, jsou screeningové testy zjišťující přítomnost viru HIV, HBV (virus hepatitidy B), HCV (virus hepatitidy C) a syfilis. Testy jsou nabízeny především v erotických klubech a privátech, ale i v terénu. S postupem let je testování na virové choroby klienty stále více využíváno, i přesto, že je kontaktování klubů a jejich následné pravidelné tříměsíční návštěvy poměrně složité. Mnohdy majitelé klubů vstup terénním pracovníkům odmítnou, a tím se služba stane pro klienty nedostupnou. V posledních letech se osvědčilo kontaktování klientely pracující v klubech pomocí zpráv SMS. V těchto zprávách je možné stručně sdělit nabídku služeb. Pokud při kontaktu klient (ky) projeví zájem o testování, mají možnost navštívit v dohodnutý termín kancelář agentury a testy podstoupit bez rizika tam. Například v roce 2012 bylo kontaktováno Ulicí osm privátních bytů a pět erotických klubů. Ze všech 54 provedených testů byly pouze dva reaktivní na HCV. Klienti (ky) jsou o výsledcích testů vyrozuměni (ny) a v případě pozitivních výsledků je jim také poskytnuta doprovodná asistenční služba k lékaři na kontaktní zdravotnické pracoviště, kde jsou hospitalizováni a dále vyšetřeni. Dobrá spolupráce je navázána s MUDr. Hejdou, ke kterému jsou odkazováni klienti k internímu vyšetření a následně i k léčení HVC. Ke zlepšení klientovy situace slouží síť spolupracujících zdravotních i sociálních organizací.

Průvodním jevem a zároveň dalším zásadním problémem na prostituční scéně je drogová závislost prostituujících a zároveň jejich pasáků – ochránců, jak je nazývají samy prostituující ženy. Nebyla by péče o tyto osoby ucelená bez poskytování služeb zaměřených na tuto problematiku. Agentura Ulice se plzeňskou drogovou scénou zabývá již od svého založení. Podstatou této péče je program Harm Reduction, který je bezesporu nejsilnější devizou občanského sdružení Ulice. S programem pracují úspěšně od svého založení a tím, že se po celou dobu této činnosti snaží dodržovat určitá kontaktní místa a časy návštěv, stali se pro klienty velmi čitelnými. Každý rok jsou na výsledcích znát další nasbírané zkušenosti a pro mluví i statistická čísla uváděná každým rokem ve výročních zprávách. Výměna injekčních setů (VIP – výměnný injekční program) probíhá v terénu, i v klubech. Agentura Ulice je v tomto směru opět jedinečná. Letitými kontakty, pravidelností,

spolehlivostí a přínosnou spoluprací s klienty se streetworkerům podařilo proniknout také do privátních bytů, kde drogová klientela žije a shromažďuje se.

4.5 Personální složení

V průběhu let, kdy Agentura Ulice v Plzni funguje, se již původní personální složení jejích pracovníků několikrát změnilo, ale stále je zachováváno pravidlo Agentury, že prostituujícím klientům a klientkám je nejvíce možné se přiblížit jak ženským tak stejně dobře i mužským přístupem. Genderové složení v Agentuře je od samého začátku početně mírně ve prospěch mužů. U založení Agentury Ulice stáli tři muži, ke kterým v průběhu prvního roku přibyly dvě kvalifikované ženy. Toto genderové složení je podle slov současného vedoucího terénního programu PhDr. Jiřího Frýberta dalším plusem k dobru pro Agenturu, oproti ostatním sdružením a charitám pohybujícím se v prostituční sféře. Prostituující klientela je jako jiné sociální skupiny natolik věkově, povahově, zkušenostně i sociálně různorodá, že rozmanitý přístup streetworkerů bývá při jejich práci přínosem. Filozofií terénních pracovníků Ulice je, že klient, který nemá důvěru k mladé streetworkerce, se může pocitově a emočně otevřít muži s jistými životními zkušenostmi a naopak. Na Trasu tedy za klienty vychází vždy smíšený pár.

V roce 2010 se sdružení Ulice rozhodlo provést „na trase“ průzkum, který byl rozdělen na dvě části a týkal se důvodů, kvůli kterým se prostituující ženy věnují tomuto způsobu obživy a zmapování bezpečnostní situace v dané lokalitě. V uvedeném roce bylo „na trase“ evidováno 72 klientek. 42 klientek užívalo v té době ilegální návykové látky, 30 klientek nikoliv. Průzkum se z mnoha důvodů nepovedlo provést se všemi klientkami. Některé klientky omítly účast na šetření, jiné se nepodařilo oslovit. První část obsahovala otázky typu - „Jak dlouho provozujete prostituci, Proč provozujete tuto činnost, Co s vydělanými penězi děláte, Je Plzeň Vaším oficiálním trvalým bydlištěm, Provozovala jste někdy prostituci v zahraničí?“ Vrbová (Průzkum kriminality, s. 2011) Druhá část se zaměřovala na otázky týkající se bezpečnosti klientek a násilí páchanému na klientkách na

této trase. Získané poznatky z tohoto průzkumu byly klientkám předávány formou preventivních rozhovorů, které jsou s nimi uskutečňovány v rámci běžných kontaktů.

5 Rozkoš bez Rizika o. s.

Motto Rozkoše bez Rizika:

„Zdraví každého z nás ovlivňuje zdraví nás všech. Nic neomlouvá páchání bezpráví a násilí na ženách a mužích v sexbyznysu“.

5.1 Vznik občanského sdružení Rozkoš bez Rizika

Občanské sdružení Rozkoš bez Rizika, (dále jen R – R) datuje svůj vznik 13. dubnem 1992. U jeho zrodu stála socioložka PhD. Hana Malinová. CSc. Právě ona cítila potřebu v této době reagovat na boom prostituce v naší polistopadové republice. Přibližně po roce svého trvání vznikla v Brně malá kancelář, která provozovala poradenskou linku, a zároveň byl založen terénní tým, který dvakrát měsíčně obcházel brněnské noční kluby a pražské pouliční prostitutky. V roce 1995 se podařilo vybudovat poradenské centrum se zdravotnickým střediskem v centru Prahy. Pro prostituující ženy, které pocházely z jiných, převážně východních států byla ale i tato zdravotnická péče nedostupná. Proto sdružení po dalších třech letech pokročilo v péči o své klientky ještě dále, a v roce 1998 začalo provozovat mobilní vyšetřovací jednotku. Zdravotnická péče se tak stala dostupná pro mnohem větší spektrum ohrožených klientek. Potřeba totožné péče a služeb stále více vyvstávala na východě naší republiky – v Brně. Postupným otevíráním dalších hranic a začleňováním východních států do EU i v Brně narůstala potřeba rozšíření péče a zázemí pro poskytování kvalitních služeb pro narůstající počet prostituujících klientek. V roce 2005 se podařilo otevřít moderní poradenské středisko i v centru Brna.

Protože rizikové oblasti s vyšší koncentrací prostituujících žen zdaleka nejsou jen v Praze a Brně, postupně vznikaly stabilní terénní týmy i v dalších krajích ČR. Jedná se o kraje Moravskoslezský, Zlínský, Olomoucký, Vysočinu, Jihomoravský, Ústecký, Liberecký, Jihočeský, Středočeský a Prahu. Záběr práce občanského sdružení je opravdu velký.

5.2 Zaměření R-R

„Posláním sdružení je zmenšit sociální a zdravotní rizika postihující ženy pracující v sexbyznysu v České republice. Cílovou skupinou pro zdravotní a terénní práci jsou sexuální pracovnice, u sociálního poradenství jsou cílovou skupinou sexuální pracovnice a bývalé sexuální pracovnice bez ohledu na jejich rasu, etnikum, národnost, věk, sexuální orientaci, náboženství, původ a sociální situaci. Cílem R-R je snížit výskyt pohlavních chorob a prevence HIV/AIDS, včetně snížení negativních sociálních důsledků spojených s provozováním prostituce cestou prosazování práv sexuálních pracovnic a jejich integrace do majoritní společnosti“ (Výroční zpráva R-R, 2007)

„R-R, o.s. má statut nestátního zdravotnického zařízení, provozuje kamenné ordinace a sociální služby registrované dle zákona o sociálních službách (oborné sociální poradenství a terénní programy). Nově od konce roku 2010 doplnila svou nabídku o terapeutické služby.“ Šídová (2013, s. 170)

Klientkami sdružení jsou především prostituující ženy, personál podniků, kde se poskytují sexuální služby za úplatu, ale postupně přibývají například i pornoherečky. Pracovnice sdružení se zaměřují také na ženy ohrožené prostitucí, které jsou například bez přístřeší, a také gayům. Ve své evidenci mají ohromující číslo klientek, a to přes 10 000. V počátcích poskytování služeb (rok 1992) tvořily téměř polovinu klientely cizinky, v dnešních dnech jde z 90% o ženy a dívky české národnosti. Z nich je asi 40% matek samoživitelek. Zároveň s vedením evidence o klientkách sdružení průběžně monitoruje českou sexuální scénu. Vedou záznamy o důvodech klientek pro práci v sexbyznysu, o místech kde působí, o jejich rodinném stavu, vzdělání, věku a národnosti. Tato fakta jsou stěžejní nejen pro vlastní statistiku, ale i pro všeobecný náhled, jak a kam se naše sexuální scéna ubírá.

5.3 Poskytované služby

Stěžejní a nejdůležitější činností sdružení je terénní činnost – streetwork. Svě klientky se terénní tým složený ze sociální a zdravotní pracovnice snaží kontaktovat na ulici, parkovištích, v klubech i privátních bytech. Při rozhovoru jim poskytují informace o zvýšení jejich bezpečnosti, jak chránit své zdraví například před vstupem viru do těla. Rozdávají jim osobní alarmy, informační letáky, kondomy nebo lubrikanty. Svým klientkám jsou schopny v terénu diagnostikovat a následně léčit sexuálně přenosné infekce a gynekologická onemocnění. Jako standartní a velice důležitou službu nabízí bezplatné vyšetřování HIV, syfilis a kapavky a zároveň jsou schopni klientky nakažené kapavkou léčit. Výsledky testů se klientky dozvídají do 20 minut. Velkým pomocníkem v terénní práci je mobilní venerologická ambulance, která je využívána na plnou kapacitu a je v ní možné provádět podrobná vyšetření. Mimo již zmiňovaná virová onemocnění jsou diagnostikovány také chlamydie a žloutenka. Ročně je provedeno asi 3000 testů na HIV. R-R si je vědoma narůstajícího rizika a také přibývajících případů pozitivních HIV a proto každý rok pravidelně pořádá pro veřejnost dny, kdy bezplatně poskytuje poradenství a testování na HIV ve své mobilní ambulanci, v kamenných ordinacích případně i na jiných, veřejných místech. S problematikou prostituce a s riziky pohlavně přenosných chorob a HIV se snaží oslovit veřejnost i na jiných místech jako jsou festivaly sociálních služeb, a podobných veřejných akcích.

Podle ohlasů samotných klientek R-R je vedle možnosti bezplatného vyšetření na pohlavně přenosné choroby obrovskou psychologickou pomocí v jejich mnohdy nelehké úloze i individuální terapie, kterou mohou využít také zdarma v centrech v Praze, Brně a Českých Budějovicích. Klientkám se individuálně věnují zkušené terapeutky, které dokáží naslouchat,

„Individuální terapie je zaměřena na pomoc při řešení osobních, citových, partnerských, rodinných, pracovních či jiných problémů. Cílem je pomoci získat ženám ze

sexbyznysu náhled na jejich situaci a umožnit jim nalézt vlastní řešení. Terapie je o sdílení, naslouchání, respektování, podporování a hledání sama sebe.“ (rozkosbezrizika.cz)

Co říkají na terapii jiné ženy ze sexbyznysu?

„Bylo pro mě důležité zjistit, že mě ostatní neodsuzují. Oceňuji přístup terapeutky. Cítila jsem, že nejsem odsuzována, ale že mě konečně někdo respektuje takovou, jaká jsem. „

„Mohla jsem otevřeně mluvit o své práci. Konečně jsem si nemusela vymýšlet, kde pracuji a co dělám. Po dlouhé době jsem zase nemusela lhát, mohla být sama sebou a cítit se respektována.“

„Potřebovala jsem si vše ujasnit a pomoci při odchodu z prostituce. Nevěděla jsem, jak to udělat, kde hledat práci, mám na to, zvládnu to? Měla jsem spoustu obav. Pocit, že umím jen spát se zákazníky. Zjistila jsem, že to není pravda, že jsem se jako prostitutka naučila spoustu věcí. Našla jsem v sobě odvahu odejít a další možnosti, co dál mohu dělat“.

(rozkosbezrizika.cz)

R-R realizuje ve třech krajích naší republiky dvouletý projekt nazvaný Rozkoš bez rizika násilí. Jak sám název vypovídá, je primárně zaměřen na násilí které prostituující ženy mnohdy zažívají. Osobními rozhovory s terénními pracovníci jsou jim poskytovány informace o tom jak se vlastními silami možnému násilí bránit, jak mu účinně předcházet, jak si určit bezpečné hranice při kontaktu s klientem či zaměstnavatelem v klubu. Pracovnice předávají klientkám informace o pomáhajících organizacích a institucích, které jim mohou poskytnout cenné rady i fundovanou pomoc.

5.4 Personální složení

Podle údajů z výročních zpráv organizace Rozkoš bez rizika se od počátku podílí na terénní práci s klientkami bez výjimek jen ženy. V roce 2007 pracovalo v terénu 22 pracovníc. Jejich počet se postupem let přímou úměrou zvyšoval s přibývajícím rozsahem nabízených služeb. Rok 2012 již vykazuje 36 odborně vyškolených terénních pracovníc.

6 Magdala – pomoc obětem obchodování s lidmi a nucené prostituce

Charita - z latinského překladu caritas, znamená slitování. Slitování či smilování je neodmyslitelnou součástí ideologie křesťanské církve. Církevní charita se snaží konat svou nezištnou činnost pro všechny kdo slitování a pomoc potřebují. Základ vychází z Bible a dále je již jen na lidech, jak se svého úkolu pomoci zhostí. Zařazení projektu Magdala do bakalářské práce bylo jasnou křesťanskou volbou. Klienti Znojenské charity dostávají spolu se službami a péčí oproti ostatním organizacím ještě další přidanou hodnotu. Přiměřenou a nenásilnou formou je jim nabízena i velmi účinná duchovní pomoc.

6.1 Vznik projektu Magdala

Dne 15. února 1993 byla za velkého přispění Charity z Rakouska založena Charita Znojmo, která spadá do struktury Diecézní charity Brno. To byl první krok z mnoha dalších, které postupem let dokráčely až ke spuštění projektu s názvem Magdala. (Název Magdala byl pro projekt vybrán podle příběhu z Nového zákona, který vypráví o Marii Magdalské, pocházející z města Magdaly, která byla Ježíšovou věrnou následovnicí.) V roce 2004 bylo provedeno monitorování stavu prostituce ve Znojemském okrese, byly navázány první kontakty s odborníky, kteří mají ke klubové a pouliční prostituci úzkou propojenost. Byly to například úřad práce, odbor sociálních věcí, praktičtí lékaři, gynekologové, městská a státní policie, ale i další organizace, které působí v této oblasti. V roce 2005 se projekt Magdala rozběhl naplno. Od prvopočátku se projekt zapojil do programu primární prevence pohlavně přenosných chorob na středních školách a učilištích.

6.2 Zaměření projektu Magdala

Stěžejní zaměření a poslání projektu Magdala je především na pomoc ženám, které poskytují placené sexuální služby na Znojemsku a jejich případný zpětný návrat k běžnému životu. „Poskytujeme účinnou podporu těmto ženám a jejich dětem, aby mohly

žit důstojným a smysluplným životem. Zmírňujeme obtížnou životní situaci, přičemž respektujeme jejich rozhodování.“ (znojmo.charita.cz)

Jako hlavní cíl si Magdala stanovila účinně naslouchat prostituujícím ženám, podporovat je ve správných rozhodnutích a doprovázet je na cestě k novému, svobodnějšimu životu. Terénní pracovnice se snaží svým klientkám pomoci se vyrovnat se svou minulostí, vést je k osvojení takových návyků, které jim pomohou k začlenění do běžné populace.

„Projekt Magdala je tvořen pěti základními principy, které jsou pečlivě dodržovány. Prvním principem je princip individuality, ke všem ženám je přistupováno individuálně, jsou vytvářeny individuální plány pro návrat žen do běžného života a plnohodnotné začlenění do společnosti. Druhým principem je uskutečňování krizové intervence, v jejímž rámci je obchodovaným ženám nabízeno utajené chráněné bydlení, psychosociální a zdravotní pomoc, právní poradenství, finanční pomoc, pomoc při vyřizování potřebných dokumentů včetně legalizace pobytu, tedy v podstatě naplňování základních životních potřeb. Třetím principem je následná pomoc, která bezprostředně navazuje na krizovou intervenci a při které jsou obchodovaným ženám nabízeny rekvalifikační kurzy, motivační kurzy, psychoterapie včetně dlouhodobé, pomoc při hledání vhodného bydlení a zaměstnání podpora při úředních úkonech u jednotlivých služeb policie, při soudním projednávání případů a podobně. Čtvrtým principem je nabídka a realizace návratu do země původu, kdy je využíváno spolupráce s Mezinárodní organizací pro migraci – IOM. Pátým principem je spolupráce na evropské i celosvětové úrovni v rámci partnerství s křesťanskými organizacemi v Evropě, které spolupracují v rámci projektů CAT a COATNET. Tyto projekty jsou zaštitěny organizací Caritas Europa a Evropskou komisí, tato spolupráce významně pomáhá obchodovaným ženám po jejich návratu do země původu při začleňování do běžného života.“ Vavrda (diplomová práce, 2010)

6.3 Poskytované služby

Magdala se primárně zaměřuje na psychologickou, duchovní, zdravotní a sociální pomoc poskytovanou prostituujiícím ženám, které svoji činnost provozují na Znojemsku. Záběr pomoci a služeb nabízených klientkám je opravdu široký. Jak je popsáno již v úvodu, nadstandardní pomoc Magdaly, která není poskytována v ostatních zde sledovaných organizacích, je pomoc duchovní. Ta vychází ze základů této charitní organizace. Klientkám je umožněn rozhovor s duchovním, nejčastěji s knězem, který může do řešené situace vnést nový úhel pohledu, duchovní nadhled i klid. Samozřejmě je tato služba nabízena jako doprovodná a není stěžejní.

Prostituujiící ženy se často náhle ocitnou v nouzi, kdy je nutné okamžitě vyřešit problém ubytování, finanční tísně či osobní ochrany. Terénní pracovnice při svých pochůzkách v ulicích, v klubech, nebo privátech těmto klientkám rozdávají letáčky s kontaktními údaji, kde jsou non-stop připraveni vzniklé situace okamžitě řešit, nebo případ postoupit dále kompetentním orgánům. Mezi ty se řadí právník, psycholog, lékař, sociální odbor a vzhledem k velké pravděpodobnosti vzniku trestných činů, spojených s provozováním prostituce je Magdala napojena i na městskou i státní policii.

Vzhledem k tomu, že v terénu se pohybuje dvoučlenná skupinka žen sestávající ze sociální pracovnice a zdravotnice, je možné s klientkami ihned domluvit další, již odborně vedenou schůzku, která povede prvními kroky k vyřešení klientčina problému. Sociální pracovnice dokáže aktivně pomoci při hledání pracovního uplatnění klientky na trhu práce nebo je nápomocná při komunikaci s úřadem práce a s následným dojednáním případných rekvalifikačních kurzů či při sepsání životopisu. V kanceláři Magdaly se klientky mohou vzdělávat v používání PC, a tím si rozšířit životní a pracovní obzor. Neoddiskutovatelně přínosnou záležitostí je „pomoc při vyřizování běžných záležitostí, pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktů s rodinou a pomoc a podpora při dalších aktivitách podporujících

sociální začleňování osob, sociálně terapeutické činnosti, jejichž poskytování vede k rozvoji nebo udržení osobních sociálních schopností a dovedností, podporujících sociální začleňování osob, poskytování informací o rizicích, spojených se současným způsobem života a snižování těchto rizik.“ (výroční zpráva Magdala, 2011)

Kvalifikovaná zdravotnice podává klientkám základní informace týkající se pohlavně přenosných nemocí, viru HIV a nemoci AIDS. Další, již podrobnější informace o pohlavně přenosných nemocech mohou klientky získat díky brožuře, kterou pro Magdalu zpracoval tým odbornic v rámci projektu Evropské unie (viz. příloha č. 2). Velice přínosné a klientkami využívané jsou také anonymní testy na detekci HIV, kterých například v roce 2011 bylo provedeno 364, testů na syfilis 157, na hepatitidu B bylo provedeno 92 testů a hepatitida C byla otestována 162. Tyto testy se mohou provádět přímo v terénu, například v klubu či privátu. Klientky pohybující se v terénu se mohou anonymně dostavit na testování do kontaktního centra Magdaly. Výsledek testu je znám již do 20 minut. Z pochopitelných důvodů jsou klientky zvědavé na výsledky testů, a proto po tuto dobu s terénními pracovníci setrvávají. Ty mají jedinečnou možnost navázat s klientkou hlubší vztah, nabídnout jí další služby, nebo poskytnout informace vedoucí k řešení jejích problémů. V nabídce má zdravotnice ještě těhotenské testy. Pokud je klientka již těhotná je jí poskytnuta podpora v těhotenství a v přípravě na porod. V terénu jsou během rozhovoru zdarma rozdávány balíčky obsahující informační letáčky včetně kontaktů na terénní službu, kondomy, lubrikační gely, menstruační houbičky, těhotenské testy apodobně. Velkou pomocí může být pro klientky také možnost využití sociálního zařízení (sprcha, toaleta) v prostorách kontaktního místa.

Pro další osvětu klientek i široké veřejnosti projekt Magdala vytváří své vlastní informační a propagační materiály, které obsahují nejen podrobný výčet poskytovaných služeb, kontaktní údaje, ale i důvody založení Magdaly a její poslání. V letáčích zaměřených na preventivní tematiku o obchodu s lidmi a o pohlavních chorobách se klientky i proškolená mládež ve školách dozví cenné informace, jež mohou využít

v reálném životě. V Magdale bývají pro práci v terénu používány letáky převzaté za státního zdravotního ústavu.

6.4 Personální složení

Tak jako v organizaci R – R je personální obsazení terénních pracovníků v Magdale čistě dámskou záležitostí. Postupem let se počet sociálních pracovníc a zdravotnic pozvolna zvyšoval a současný stav vykazuje jednu sociální pracovníci, která dělá streetwork spolu se zdravotnicí. K dispozici jsou klientkám také dvě pracovníce pohybující se v sociálních službách. Výjimku v ženském kolektivu tvoří jediný muž, zastávající roli řidiče služebního vozu a zároveň funguje jako osobní ochranka streetworkerek. Jeho služby terénní pracovníce dozajista ocení, pokud se pohybují v terénu ve večerních hodinách. Kuplíři neboli pasáci své „zboží“ v podobě prostituujících žen velmi dobře střeží. Byť ženy, mohou terénní pracovníce znamenat pro kuplíře určité riziko či dokonce mohou být vnímány jako jistá kontrola, které je potřeba se rychle a za každou cenu zbavit. Ač jde o charitativní katolickou organizaci, pro práci v projektu Magdala není podmínkou jakékoliv vyznání víry.

7 Centrum JANA

Motto Centra JANA:

„Pomáhat, motivovat, doprovázet“

Pád železné opony před více než dvěma desítkami let a následné otevření hranic přineslo pro naši zemi a zároveň našim obyvatelům svobodu a demokracii, ale také spoustu sociálních změn. Mezi tyto změny je mimo jiné nutné zahrnout postupný rozkvět trhu se sexuálními službami a to především v příhraničních oblastech České republiky. Ženy, které v těchto místech provozovaly prostituci, tuto služby většinou nevykonávaly dobrovolně. V prvních letech po otevření hranic byla prostituce provozována v příhraničí bez jakékoliv zdravotní, sociální a psychologické podpory.

7.1 Vznik Centra JANA

V roce 1997 byl v česko-německém příhraničí zahájen binacionální, zdravotně preventivní Projekt JANA. Ten vznikl na popud německé strany, která jistým způsobem cítila potřebu české straně pomoci se stavem prostituce na našem území. Jak němečtí odborníci sami přiznávají, vysoce nadpoloviční procento zákazníků využívajících sexuálních služeb v našem příhraničí pochází z Německa. Bavorské ministerstvo zdravotnictví se rozhodlo zapojit do projektu EU „Evropa proti AIDS“ a tím dalo vzniknout Projektu JANA. „Zřizovatelem projektu na německé straně je Vláda Horního Falcka v Regensburku, na české straně občanské sdružení Network East-West.“ (informační leták JANA, 2010)

„Občanské sdružení Network East-West oficiálně zaregistrovalo Centrum JANA jako sociální službu a stalo se zřizovatelem nestátního zdravotnického zařízení.“ (Vláda Horní Falce, 2014)

7.2 Zaměření Centra JANA

„Projekt JANA se věnuje prevenci a práci s určenou cílovou skupinou v bavorsko-českém příhraničí s cílem zamezit šíření sexuálně přenosných chorob, zvláště HIV/AIDS. Spojením kampaní o prevenci a cílené zdravotní péče, obzvláště speciálními programy streetworkerů, lze výrazně lépe pokrýt rizikové skupiny.“ (Sborník JANA, 2006)

V Centru JANA se snaží prostituujícím ženám pomáhat řešit jejich zdravotní, psychickou a sociální situaci. Primárním cílem je prevence a testování HIV/AIDS a dalších pohlavně přenosných chorob. Aby tato prevence byla komplexní, Centrum JANA se zaměřuje také na informování a proškolení různých cílových skupin. Se svými programy navštěvují základní i střední školy v českém příhraničí kde v rámci sexuální výchovy besedují se žáky a studenty o těchto tématech a rizicích prostituce. Mezi laickou veřejnost přichází pracovnice Centra JANA s programy a „rozhovory o předsudcích a klišé (témata: rozlišování mezi pojmy, realistický náhled do prostituční scény, životní a pracovní podmínky v sexbyznysu, propojení nabídky a poptávky apod.)“ (výroční zpráva, 2011) Tyto aktivity provozuje Centrum JANA v oblastech Domažlicka, Tachovska a Klatovska. Záběr území je tedy velmi široký a se svými terénními programy a besedami se pracovnice do těchto okresů pravidelně vrací, aby služby a prevence měly ten správný efekt. Prevence a proškolení se netýkají jen prostituujících žen, školní mládeže, veřejnosti, ale i zákazníků, kteří přijíždějí využít sexuálních služeb. Konkurence mezi poskytovatelkami placených sexuálních služeb se trvale drží na vysoké úrovni a díky tomu se mnohdy pravidla bezpečného sexu pomíjí a tím se zvyšuje riziko přenosu nákazy. Terénní pracovnice Centra JANA se snaží i o osvětu a práci se zákazníky, která je možná jen v bezprostřední blízkosti prostituujících žen. Podle zkušeností terénních pracovnic totiž typický zákazník neexistuje. Muži pocházejí z různorodých sociálních skupin, profesí a stáří. Mnozí mají první zkušenosti se sexbyznysem již od raného mládí a od toho se cílená prevence poskytovaná Centrem JANA hlavně odvíjí.

7.3 Poskytované služby

Centrum JANA poskytuje svým klientkám, které prostituuji v příhraničních oblastech okresů Domažlice, Klatovy a Tachov psychosociální poradenství a pomoc přímo ve své poradně v Domažlicích nebo při práci v terénu ve vlastní mobilní ambulanci. S touto pojízdnou ambulancí Centrum JANA poprvé vyjelo v roce 1997. Je kompletně zařízena gynekologickým křeslem a nezbytným zdravotním materiálem a nyní je již nepostradatelným pomocníkem v jejich namáhavé práci. Díky pojízdné ambulanci se zvýšil počet osob testovaných na HIV/AIDS a pohlavně přenosné choroby. Při streetworku je okamžitě k dispozici prostor, který poskytuje prostituujícím ženám jisté útočiště a soukromí k poradenským rozhovorům. V této ambulanci je také možné provádět bezplatné anonymní vyšetření. Klientky tuto nízkoprahovou službu velmi dobře přijímají. Při práci v terénu je nedílnou součástí také poskytování informací, týkajících se prevence HIV/AIDS, pohlavně přenosných chorob a zásad safer sex – bezpečného sexu. Anonymní a bezplatné testování se provádí na již zmíněné HIV/AIDS, kterých na tuto nemoc bylo v roce 2010 provedeno úctyhodných 369, hepatitis B 368 testů a na hepatitis C 369. Syfilis neboli lues bylo testováno 370 a chlamydie 133 krát. Podle uveřejněných statistik Centra JANA bylo v početní převaze ošetření či vyslechnutí klientek a klientů v mobilní ambulanci – 223 žen a 16 mužů, oproti 54 ženám a 3 mužům obslužených v poradně nebo ordinaci v Domažlicích.

Centrum JANA se aktivně zabývá také vlastní tvorbou informačních materiálů, které šíří mezi své klientky, ale i mezi veřejnost při osvětové činnosti. S cílenými programy a workshopy jsou pracovnice Centra JANA připraveny přijít do škol s programy, které se váží k sexuální výchově i k prevenci obchodování s lidmi. Veřejnost seznamují s problematikou sexbyznysu na odborně vedených besedách.

Klientky se mohou na Centrum JANA obrátit s problémy týkajícími se oblasti uplatňování práv, v nesnázích při začleňování do majoritní komunity a mohou požádat o doprovod na úřady (úřad práce, sociální odbor, zdravotní pojišťovny, cizinecká policie,

státní zastupitelství) či o krizovou intervenci. Svým klientkám dokáží v Centru JANA poradit i v oblastech závislostí a s ním spojenými problémy. Veškeré informace poskytují migrantkám také v anglickém, německém i ruském jazyce. Zázemí ke všem těmto aktivitám je vytvořeno v poradně v Domažlicích. Prostituuujícím ženám jsou na tomto místě také nabízeny možnosti využití sociálního zařízení pro osobní hygienu.

Jedinečná a roky ověřená je spolupráce Centra JANA a dermatovenerologickou klinikou Fakultní nemocnice Plzeň. Profesor MUDr. Vladimír Ressler, který je předsedou české venerologické společnosti zajišťuje ordinační hodiny v ordinaci v Domažlicích již od roku 2003. Je tím nejpopovolanějším pro poskytování informací klientkám o pohlavně přenosných chorobách a zároveň zajišťuje v ordinaci jejich testování.

7.4 Personální složení

V Centru JANA se v počátečních letech založení staraly o klientky dvě zkušené pracovnice, které zajišťovaly jak streetwork, poradenské služby tak i chod gynekologické ambulance. Dnes je připraveno poskytnout své služby svým klientům celkem 9 pracovníků. V gynekologické ordinaci se věnuje klientkám Profesor MUDr. V. Ressler se zdravotní sestrou. V terénu se pohybují dva páry kvalifikovaných pracovníků, které jsou také k zastížení během dvou dnů v týdnu v poradně v Domažlicích. Provoz mobilní ambulance v dané oblasti zajišťují dvě zdravotní sestry.

8 Návrh zákona o regulaci prostituce

Politici v České republice se již po léta snaží provozování prostituce různými způsoby regulovat a vždy s nástupem nové vlády se rozhoří diskuze o návrhu jejího zákona. Zatím byla dána pravomoc městům, které se s prostitucí potýkají ve větší míře, tedy těm příhraničním a našemu hlavnímu městu. Tato města řeší regulaci vydáním vyhlášky, díky které přesunou prostituci za území města.

Velkým plusem v dnešních dnech je to, že k jednáním o návrhu zákona nebo o místních vyhláškách jsou přizýváni zástupci z řad odborníků. To dříve nebývalo zvykem. Jedná se o zástupce výše zmíněných organizací, kteří jsou v přímém kontaktu s prostituujícími i jejich ochránci a mají tudíž k této problematice nejbliž. Mohou politiky zasvětit do tajů chodu tohoto oboru, přiblížit jejich potřeby a jsou mnohdy zřejmě jediní kdo je schopen a ochoten prostituující hájit.

„Prostitutky by mohly mít průkazy, chodit na pravidelné lékařské prohlídky a platit daně. Úřady by také povolovaly nevěstince. Za porušení zákona by hrozily pokuty. Za provozování prostituce bez oprávnění by to bylo až 50 tisíc korun. A sankce by riskovali i zákazníci. Vláda sice zákon o regulaci prostituce zamítla, ale je to jen doporučení. Rozhodnutí závisí na poslancích. Návrh předložilo hlavní město Praha a poslalo ho do Sněmovny.“ (rozhlas.cz)

„Česká republika je vázána úmluvou o potlačování a zrušení obchodu s lidmi, využívání prostituce druhých osob. Přijetí tohoto zákona by bylo v rozporu s mezinárodně právními závazky České republiky,“ vysvětluje ministr pro lidská práva a předseda Legislativní rady vlády Jiří Dienstbier z ČSSD, proč vláda návrh zákona doporučuje zamítnout.

Také občanské sdružení Rozkoš bez rizika je k návrhu skeptické. Podobné prý už ve světě byly a neuspěly. „Ženy by měly problém přistoupit na hlavní podmínku zákona, což je

oficiální registrace k provozování prostituce. Většina našich klientek by měla problém s tím, vystoupit z anonymity a jít si na úřad pro průkazku,“ uvádí vedoucí poradenského a zdravotnického centra Rozkoš bez Rizika Jana Poláková.“

Většina žen by podle ní pracovala v ilegalitě, což by bylo problematické například pro terénní služby. Prostitutky by se navíc bály, že k informacím v registru by se mohl kdokoli dostat. Prostitutky si už teď stěžují, že mají život čím dál těžší a peněz méně než dřív. „Zůstaly holky, které jsou na tom beznadějně špatně. Kdysi to někdo dělával z plezíru, aby se tím bavil a přivydělával si, ale dneska jsou to sociální záležitosti,“ říká v článku prostitutka. (rozhlas.cz)

V článku Jitky Vlkové, který vyšel v deníku IDnes v rubrice ekonomika dne 19. února 2014 se píše o názoru Jana Bartoška, místopředsedy KDU-ČSL: „Řešením by byla kontrola stávajícího stavu. Tedy tento jev udržet jen na vymezených místech, kontrolovat, že tam neprobíhá obchod s lidmi, otrocká práce, organizovaný zločin, že prostitutky mají přístup ke zdravotnickým službám, že se mohou o pomoc při zadržování či finančním vydírání.“ V tomto článku vysvětluje mluvčí policejního prezidia Vlasta Suchánková, že prostituce dnes podle zákona neexistuje: „Jiná situace nastává, pokud tato činnost například není provozována dobrovolně, případně na ní vydělávají další osoby“ Pokud policie pojme podezření, že je tak někde činěno, má oprávnění zakročit. Razie v nočních klubech jsou uskutečňovány právě z těchto důvodů.

Legalizace prostituce má své příznivce i své odpůrce. Příznivci legalizace prostituce tvrdí, že toto opatření poskytne ochranu práv a bezpečnost prostituujícím osobám, omezí obchod se ženami a organizovaný zločin, umožní udržet kontrolu zdravotního stavu prostituujících osob a omezit tak šíření přenosných chorob, zdanění této činnosti umožní financovat rehabilitační a vzdělávací programy atd.

Odpůrci legalizace prostituce naopak tvrdí, že prostituce je činnost nemorální, znamená zneužívání osoby a je zdrojem šíření přenosných chorob. Proto odmítají, aby EU tuto činnost postavila na roveň jiných profesí a kontrolovala její výkon.

„Prostituce je komplikovaný, společensky široce zakotvený problém. Přitom se ho zastupitelské sbory jaksi „bojí nebo štítí“. Normotvůrci k prostituci – krajně neradi – přistupují jako k problému mravnostnímu (buzení veřejného pohoršení při nabízení a provozu prostituce) či daňovému (mrzí je gigantický nezdaněný, převážně devizový obrat tohoto podnikání). Zatímní rozpravy či pokusy o tvorbu normy, prostituci regulující, skončily nezdarem. Zákonná regulace prostituce totiž vlastně znamená její legalizaci de facto. Jinak lze ovšem prostituci postihovat pouze nepřímo, natož pak zdaňovat. Uznání, že v naší společnosti něco takového reálně existuje a bude existovat i nadále, je však pro většinu moralizujících poslanců i právních profesionálů neakceptovatelné. Zavírají proto oči před realitou (jen Praha má dnes podle odhadů přes 30 000 prostitutek) a problém odročují.“ Bassermann (1993, s. 327)

9 Praktická část

Průzkum provozování prostituce na Trase

V roce 2010 se sdružení Ulice rozhodlo provést „na trase“ průzkum, který byl rozdělen na dvě části a týkal se důvodů, kvůli kterým se prostituující ženy věnují tomuto způsobu obživy a zmapování bezpečnostní situace v dané lokalitě. V uvedeném roce bylo „na trase“ evidováno 72 klientek. 42 klientek užívalo v té době ilegální návykové látky, 30 klientek nikoliv. Průzkum se z mnoha důvodů nepovedlo provést se všemi klientkami. Některé klientky omítly účast na šetření, jiné se nepodařilo oslovit. První část obsahovala otázky typu - „Jak dlouho provozujete prostituci, Proč provozujete tuto činnost? Co s vydělanými penězi děláte? Provozovala jste někdy prostituci v zahraničí?“ Vrbová (Průzkum kriminality. s. 2011)

Druhá část průzkumu se zaměřovala na otázky týkající se bezpečnosti klientek a násilí páchanému na klientkách na této trase. Získané poznatky z tohoto průzkumu jsou dále klientkám předávány formou preventivních rozhovorů, které jsou s nimi uskutečňovány v rámci běžných kontaktů.

„Za období posledních pěti let (2005-9) máme na trase každý rok zhruba 70 klientek. Jejich průměrný věk je kolem 29 let. Kolem 40 z nich je drogově závislých, ve většině případů se jedná o heroin. Průměrný věk těchto klientek je zhruba 28 let. Průměrný věk nedrogových klientek je o tři roky vyšší. Potvrzuje to tak skutečnost, že v této skupině jsou spíše starší ženy, matky od rodiny, které se dostaly do špatné finanční situace a řeší ji tímto způsobem“ Vrbová (2011, s. 3)

Průzkum probíhal v období od května 2010 do konce roku 2010 formou dotazníku a byly dotazovány prostituující ženy v lokalitě Trasa na okraji Plzně. V době průzkumu bylo na Trase evidováno 72 klientek. 42 z nich užívá nelegální návykové látky a 30 z nich nikoliv. Dotazník vyplnilo 45 z nich. Část klientek se vůbec nepodařilo oslovit a několik

jich odmítlo dotazník vyplnit. Pokládané otázky byly částečně s výběrem odpovědi a částečně s odpovědí volnou.

Otázka číslo 1. v dotazníku se týkala délky provozování prostituce. Z výzkumu vyplynulo, že průměrná doba, po kterou se ženy věnují prostituci je 6 let a 8 měsíců. Přitom nejkratší doba provozování prostituce v daném období kdy průzkum probíhal, byla klientkou uváděna doba 9 měsíců a nejdelší doba 20 let. Nadpoloviční většina prostituujících (53,3%) se tomuto způsobu obživy věnuje méně než 5 let. A 17,8% prostituuje déle než 10 let. Viz tabulka č. 1.

Otázka číslo 2. se v dotazníku ptala na důvody, provozování prostituce. Nejčastější odpovědi na tento dotaz byl nedostatek finančních prostředků. Tato odpověď již nebyla blíže specifikována. Tuto odpověď zvolilo 25 dotázaných, což představuje 55,6%. Jiné z klientek uvádí, že důvodem jejich prostituování byla nemožnost uplatnit se na trhu práce (13,3%). Často se objevovala jako odpověď potřeba zabezpečit rodinu a především děti či prostě si vydělat na živobytí. 13 respondentek ze všech dotázaných klientek uvedlo důvod prostituování potřebu získat finance na zakoupení ilegálních návykových látek. Zajímavé odpovědi tří dotazovaných klientek byly, že jim tato práce vlastně nevadí, zvykly si na ni či ji dokonce mají rády. Dvě z klientek, které užívají drogy, uvedly, že prostituce je legální činnost a nehrozí jim za ni žádné právní postihy. Po jedné odpovědi v dotazníku byly jako důvody uvedeny potřeby obstarat si jídlo, také zvyk tuto činnost vykonávat a jedna odpověď zněla, že klientka prostituje pouze z hlouposti. Viz tabulka č. 2

Otázka číslo 3. se týkala financí, a to konkrétně jak klientky s vydělanými penězi naloží. Více než polovina ze všech dotazovaných a konkrétně téměř všechny drogově závislé (bez jedné) uvedly, že vydělané peníze použijí na nákup drog. Jedna drogově závislá klientka v odpovědi uvedla, že za vydělané peníze obstarává živobytí a již tuto odpověď blíže nspecifikovala. Další nejčastější způsoby vynaložení získaných prostředků je zabezpečení bydlení, obstarání jídla. 17,8% respondentek odpovědělo, že z peněz živí děti a jedna díky nim zaopatřuje matku. Méně časté odpovědi byly o pořizování oděvů,

cigaret, zábavy a léků. Tři klientky což je 6,7% uvedly, že peníze používají ke splacení dluhů a pouze dvě dotazované si chtějí nějaký obnos našetřit. Viz tabulka č. 3

Otázka číslo 4. se od klientek snažila zjistit, zda v minulosti provozovaly prostituci v zahraničí. Z celkového počtu dotázaných odpovědělo na tuto otázku 14 ze všech, což činí 31,1%. Viz tabulka č. 4

Nejčastěji uváděným státem bylo mezi odpověďmi jednoznačně Německo, které se objevilo se celkem sedmkrát. Zkušenost s poskytováním placených sexuálních služeb v Německu má rovná polovina dotazovaných, které uvedly kladnou odpověď na tuto otázku. Dalším státem byla jmenována Česká republika, kterou takto označily čtyři klientky ze Slovenska. Samy v podstatě Čechy jako zahraniční zemi nevnímají. Jedna ze slovenských klientek uvedla jako zahraniční zemi Slovensko a jako svoji vlast označila Čechy. Jedna klientka neuvedla pouze jednu zemi, kde poskytovala placené sexuální služby ale hned pět. Mezi nimi se objevila Kanada, Mexiko, Anglie, Kanárské ostrovy a Švýcarsko. Viz tabulka č. 4.

Otázka číslo 6. se dotazovala respondentek, zda slyšely, nebo osobně viděly násilí páchané na ostatních ženách na Trase v Plzni. Celkem třicet osm dotázaných žen, což celkově činí 84,4%, odpovědělo, že osobně viděly či slyšely o násilí páchaném na jiných ženách v dané lokalitě. Tato čísla jsou alarmující a vypovídají o nízké úrovni bezpečnosti prostituujících žen v této lokalitě. Sedm žen odpovědělo, že si násilí nejsou na Trase vědomy. Viz tabulka č. 5

Otázka číslo 7. se dotazovala respondentek, zda se přímo ony na Trase setkaly s násilím. Vysoké číslo kladných odpovědí na tuto otázku potvrdilo hypotézu z předchozí otázky o bezpečnosti prostituujících žen na trase. Třicet dva klientek, což činí celých 71,1%, se setkalo s násilím páchaném přímo na nich. Třináct žen ze všech celkově dotazovaných osobní zkušenost s násilím zkušenost nemá. Z průzkumu tedy vyplynulo, že téměř tři čtvrtiny prostituujících žen v této lokalitě má přímou zkušenost s násilím na nich páchaném v rámci své prostituční kariery. Viz. tabulka č. 6. Z těchto odpovědí se přitom dá dále vyčíst, že osobní zkušenost s násilím má 83,3% klientek, které užívají nelegální návykové látky oproti 57,1% klientkám, které tyto látky neužívají. To je jasným důkazem

toho, že užívání ilegálních návykových látek hraje v neprospěch osobní bezpečnosti klientek. Viz tabulky číslo 7. a 8.

Otázka č. 8. se přímo klientek dotazovala, o jaký druh násilí se v jejich případě jednalo. Klientky mohly vybírat ze tří možností, o jaké násilí se jednalo. Podle předchozích výzkumů a zkušeností je možné druhy násilí vyskytujícího se v oblasti placeného sexu rozdělit na násilí sexuální, násilí s cílem ublížit nebo dokonce způsobit smrt a účelové násilí, pod kterým si můžeme představit okradení či jiný hmotný zisk. Z průzkumu vyplynulo, že zastoupení jednotlivých typů násilí je téměř vyrovnané. Sexuální násilí zažilo celkem 18 dotázaných, což je 40% respondentek. Zkušenost s násilím s cílem ublížit, nebo způsobit smrt uvedlo 25 (55,6%) dotázaných a ohrožení účelovým násilím uvedlo 24 tazatelek (53,3%).

Viz tabulka č. 9.

Jsou - li tyto informace prozkoumány blíže, je zjištěno, že většina žen se na Trase setkala s více než jedním typem násilí. Téměř polovina (40,6%) respondentek mělo přímou zkušenost se všemi typy násilí buď během jednoho aktu napadení, nebo při několika atacích na svoji osobu. Pokud se žena setkala pouze s jedním druhem násilí, bylo to nejčastěji násilí s cílem ublížit či způsobit smrt (18,8%). Zajímavou informací bylo, že ani jedna žena se nesečkala pouze s násilím sexuálním. Viz tabulka č. 10.

Otázka číslo 12 se snažila od klientek zjistit, jakým způsobem a zda vůbec předchází možnému násilí ze strany zákazníků. Tato otázka byla položena jako otevřená, tedy s volnou odpovědí. „Na otázku, jak se klientky snaží předcházet násilí, nejvíce dotazovaných uvedlo, že je třeba věnovat pozornost místu, kde je prostituce vykonávána. Ve výčtu odpovědí bylo zmiňováno jak místo, kde klientka stojí (nemělo by být například vzdáleno civilizaci), tak místo, kam klientky se zákazníci jezdí (takové místo by opět nemělo být příliš vzdáleno, nemělo by být v lese, mělo by to být místo stálé). Celkem tento typ odpovědi uvedlo 23 respondentek. Druhým nejčastějším druhem odpovědi jsou strategie zaměřené na výběr zákazníka. Takto odpovědělo 20 respondentek. Zde klientky uváděly, že je důležité si zákazníka prohlédnout, že dají na jeho chování, či že preferují stálé zákazníky. Velké procento dotázaných (35,6%) sází na různé obranné prostředky,

jako je kasr, či jiný sprej, nůž, boxer, prstýnky či injekční stříkačka. Téměř třetina klientek (31,1%) uvádí, že spoléhá na svou intuici. Deset klientek uvádí strategie, které se zaměřují na kontakt a jeho kvalitu. Jedná se například o navázání očního kontaktu, příjemné vystupování, snahu o komunikaci s klientem. 13,3% klientek nemá žádnou preventivní strategii. Celkem pět klientek odpovědělo, že spoléhá na nějaký typ kontroly, buď ze strany kolegyň, nebo ochránce. Tři klientky udávají, že je nutné se především podřídit přání zákazníka, další tři kladou důraz na včasné vyjednání pravidel obchodu a jejich dodržení. Ze strategií, které jsou uvedeny v kategorii jiné odpovědi, uveďme například preferenci kamionů, nebo poctivost: „*Neokrádám zákazníky.*“ Jedna klientka uvedla, že nikdy nenastupuje k zákazníkovi do auta. Na strategii útěku spoléhají dvě klientky, stejně tak dvě klientky se řídí podle finančních nabídek zákazníků, tedy odmítnou zákazníka, zdá-li se jim jeho nabídka podezřele vysoká. Viz tabulka č. 11

„Srovnáme-li rozložení odpovědí klientek, které zažily napadení, a těch, které s napadením nemají osobní zkušenost, ukazuje se, že nejpoužívanější všeobecně, ale i v souboru respondentek, které byly napadeny, jsou strategie zaměřené na místo. Mezi klientkami, které napadení nezažily, jsou nejčastěji používanými strategiemi ty, které se zaměřují na kvalitu kontaktu. U těchto respondentek je naopak výběr místa zastoupen pouze jedenkrát, zatímco respondentky již napadené téměř neuvádějí, že by jejich strategie zahrnovaly kvalitu kontaktu.“ Vrbová (2011, s. 20-21) Viz tabulky č. 12 a 13

Otázka číslo 14 se respondentek dotazovala, zda jednaly na Trase v minulosti způsobem, který by se dal označit za kriminální. 91,1% dotazovaných, tedy 41 ze všech odpovědělo, že se nikdy kriminálního jednání nedopustily. Pouze 4 klientky uvedly jako odpověď ano. Podle testujících se tyto odpovědi nezakládají na pravdě, neboť existují k tomuto tématu ještě další informace z jiných zdrojů (od klientů, ochránců, nebo od klientek navzájem) Viz tabulka č. 14

Z průzkumu, který provedlo mezi svými klientkami na Trase občanské sdružení Ulice je zřejmé, že násilí páchané na prostituuujících ženách je velmi časté a bezpečnostní situace není dobrá. Vysoké číslo – 84,4% klientek má buďto přímou zkušenost s násilím, nebo o něm bezprostředně slyšelo. Jednoznačným důvodem je drogová závislost klientek,

kteřá snižuje jejich schopnost zdravě vyhodnotit situaci a pohotově na ni reagovat. Finanční tíseň a nutnost vydělat za každou cenu peníze na dávku je často nutí přijmout jakéhokoliv zákazníka. Jejich stav také láká násilníky jako snadnější oběti.

10 Kazuistiky

10.1 Kazuistika klientky Magdaly

Paní Lenka (29 let), byla kontaktovaná v nočním klubu, kde pracuje jako společnice a poskytuje sexuální služby. V klubu pracuje zhruba rok a půl. Původně to měla být práce na 2 měsíce, aby splatila půjčku. Do klubu přišla, protože se rozvedla s manželem a za nedlouho přišla o práci. Paní Lenka žije u své matky i se svými dvěma dětmi, bývalý partner jí neplatí výživné na děti, ona sama měla v té době příjem pouze ze sociálních dávek. V místě jejího bydliště je velká nezaměstnanost a paní Lenka má pouze základní vzdělání. Hledala si práci s ubytováním dále od místa bydliště, což se jí ale nepovedlo, proto si peníze na živobytí vypůjčila a doufala, že si rychle najde práci, aby mohla dluh splatit. Dlouho se jí to ovšem nedařilo, dluh dokonce převzal exekutor a její matka, u které v té době paní Lenka s dětmi bydlela, jí dala ultimátum. Musí si rychle vydělat, nebo u ní dál nemůže bydlet. Nabídla jí, že když bude pracovat, bude se starat o její děti v době její nepřítomnosti.

Paní Lenka byla zoufalá, dala si inzerát „mladá žena přijme jakoukoli práci“. Na tento inzerát jí přišla jediná nabídka – z nočního klubu. Prvně to kategoricky zamítla, ale jelikož se jí další týdny nedařilo najít práci, rozhodla se, že tuto nabídku přijme. Po první zkušenosti se zákazníkem se opila, potom brečela, v klubu tahle byla několik dní. Vrátila se domů s penězi a matka z nich měla radost. Paní Lenka zaplatila splátku, koupila jídlo... matce řekla, že si našla práci v továrně v zahraničí. Začala žít dvojí život. Po týdnu byla nadšená z výdělku, do klubu se vrátila, prvních pár měsíců si vydělávala větší množství peněz. Přestala si aktivně hledat jiné zaměstnání, začala utrácet více peněz, s tím, že si druhý den zase vydělá. Po pár měsících šly ovšem její výdělky z prostituce dolů, protože začala být pro zákazníky okoukaná. Nyní si vydělá peníze, stěží na to, aby uživila sebe a rodinu, občas zaplatí splátku. Je jí líto peněz, které na začátku bez rozmyslu utrácela. Snaží

se najít běžné zaměstnání. Prostituce se na ní začala psychicky podepisovat, začala trpět nedostatkem sebevědomí, ztratila pracovní návyky.

Paní Lenka se stala uživatelkou služby projektu Magdala. Za podpory terénních pracovníků se evidovala na úřadu práce a začala si aktivně hledat zaměstnání. Postupně se naučila vyhledávat si pracovní nabídky, odpovídat na inzeráty... Pracovnice Magdaly paní Lenku pravidelně kontaktují, podporují ji v dalších změnách svého života.

10.2 Kazuistika klientky Ulice o. s.

Jedná se o romskou ženu, ročník narození 1979, vzdělání základní (rodina ji ve vzdělání nijak nepodporovala). Od roku 2006 užívá injekčně různé nelegální návykové látky, na drogy a své živobytí si vydělávala pouliční prostitucí. V roce 2007 krátce pracovala také na erotickém privátu. Má tři dcery narozené v letech 1999, 2002 a 2005. Starší dcera je v pěstounské péči. Zbylé dvě jsou v dětském domově a s nimi i udržuje vztah. Během spolupráce s naším programem také dvakrát potratila. Klientka má mladší sestru, ta je také závislá na opiátech a také se věnuje pouliční prostituci.

Za zmiňovanou dobu měla klientka 4 partnerské vztahy. Všichni partneři byli uživatelé drog a na jejich užívání jim vydělávala klientka peníze pouliční prostitucí. Se dvěma z nich zažívala domácí násilí. Až na toho posledního všichni skončili nakonec ve vězení.

Prvokontakt s klientkou proběhl na trase v září 2006. V té době užívala pervitin, krátce na to přešla na heroin. Kontakty se zaměřovaly na snižování rizik při injekční aplikaci drog. Dále pak na snižování rizik při provozování prostituce a to jak s ohledem na zdravotní rizika, tak s ohledem na její bezpečnost při práci.

Každý rok měla klientka období, kdy chtěla skončit se svojí závislostí, nikdy však nevyužila institucionální léčbu. Vždy se snažila sama vysnížovat nebo se snažila o vlastní substituční léčbu pomocí subutexu (který příležitostně cucala, ale častěji aplikovala

injekčně)nebo se snažila ze závislosti dostat postupným opuštěním injekční aplikace a přechodem na užívání heroinu formou kouření (později u vendalů pak formou polykání tablet). Tato předsevzetí jí vydržela vždy jen několik týdnů, maximálně měsíců a až na jeden případ nikdy k abstinenci nevedla.

Na podzim roku 2009 otevřela naše organizace druhý program, který se věnuje substituční léčbě u lidí závislých na opiátech. Klientka byla jedna z prvních, komu jsme předávali odkaz, ale tenkrát to ještě nevyšlo. Další pokus o přihlášení se do substituční léčby proběhl v květnu a v září 2010. V té době utrácela za heroin zhruba 3000 Kč denně. V září 2010 byla několik dní hospitalizována v nemocnici s trombózou.

V listopadu 2010 najednou zmizela. Opět jsme jí potkali až na konci července 2011 a to znovu na trase. Byla celou dobu u matky v jejich rodném městě, vyabstinovala sama přes vendaly a tramaly, a byla čistá. Čas od času si ale přijela do Plzně zakouřit heroin. Teď už zde byla tři týdny a celou dobu pravidelně kouřila heroin. S počínajícím létem začala mít chuť a nedokázala odolat. Rozumově si uvědomovala, že by pro ni bylo bezpečnější vrátit se za matkou.

Od září 2011 je s novým partnerem (s ním vydržela až do současnosti), oba užívají lék vendal retard, který získávají z černého trhu. Celý kolotoč začíná na novo – vydělat na trase peníze na drogy pro ně oba, sehnat dealera, nakoupit, aplikovat si. V dubnu 2012 jsme jí poskytli orientační testy na infekční choroby. HIV, HBV a syfilis vyšly negativní, ale test na HCV byl reaktivní. O možnost léčby klientka nejevila zájem. V květnu 2012 nastupuje léčbu v Substitučním centru a očekává, že jí to pomůže stabilizovat se a ona nebude muset chodit na trasu. Chtěla by začít žít „normálně“, aktuální způsob života jí unavuje. Také by chtěla získat zpět do péče dvě mladší dcery. Během léta 2012 dochází na trasu již méně, oba s přítelem užívají metadon na předpis a jsou spokojení. V říjnu 2012 však v substituci dostali na měsíc stopku, hlavně za neomluvené absence. Klientka toho lituje, než je vezmou zpět do léčby, musí chodit znovu na trasu a oba s

přítelem budou užívat vendaly. Chtěla si vzít na Vánoce domů dcery z dětského domova, ale nic z toho není, protože vydělané peníze investuje do drog pro sebe a partnera.

V závěru roku nám také sděluje, že se obává svých dluhů, které mohou být i do milionu korun, prý je vše z živnosti, kterou neukončila, 6 let už to nedělá, ale neodhlásila se. Toto by ráda řešila ve spolupráci se sociální pracovníci v Substitučním centru, ale hodně se bojí jít na potřebný úřad, že na ni budou nepřijemní. I přes své dluhy by ráda nastoupila do zaměstnání, není jako její partner, který řekl, že bude raději na dávkách.

V prosinci 2012 klientka již znovu dochází na metadon do substitučního centra. Partner může nastoupit ale až v lednu, takže stále dochází na trasu, aby vydělala peníze na jeho každodenní dávku. Na trase ji potkáváme i v lednu 2013, ona je už čistě jen na metadonu, který je hrazen pojišťovnou. Její partner však ještě nebere dávku, která by mu stačila a tak to potřebuje doplňovat nelegálními preparáty. Na ty mu musí naše klientka vydělat na trase. My jako pracovníci na to nahlížíme jako na komerční zneužívání, klientka to tak ale nebere. Jsou partneři a pomáhají si, podporují se. Partner jí nabízel, že si peníze na vendaly opatří jinak, aby sem nemusela, ale to by bylo z trestné činnosti a to zase nechtěla klientka, protože nechce, aby partnera zavřeli.

Klientku jsme viděli naposled na trase (a v terénu vůbec) na začátku února 2013, kdy se její partner dostal na svoji hladinu metadonu. Od té doby jsme se s ní v rámci terénní sociální práce nepotkali. Víme však, že ona i partner dochází do Substitučního centra, pod dohledem lékaře užívají metadon a oba slušně prospívají.

Za dobu naší společné spolupráce proběhlo s klientkou 180 kontaktů, většina z nich se odehrála na trase (několik pak v centru města, v naší kanceláři či na toxi bytech, kam jsme docházeli). Klientka využívala především služby výměnného injekčního programu a možnosti získat zdravotnický materiál pro bezpečnější užívání drog a provozování prostituce. Proběhlo také několik krizových intervencí a individuálních poradenství, většinou na téma léčba.

Prostitucí si vydělávala od roku 2006, důvodem byly peníze na drogy. Žádný jiný způsob výdělků nehledala. Rodina to věděla, jednotliví partneři také, děti ne. Rodina s tím nesouhlasila a nelíbilo se jim, co klientka dělala. Nikdy neplánovala, že by zůstala u prostituce déle, než je nutné. Její snaha o abstinenci souvisela i s tím, aby už nemusela chodit na trasu.

Její přístup k prostituci byl celou dobu negativní, nechodila na trasu ráda (ba to přímo nesnášela), bylo to pro ni ponižující. Hnala ji k tomu jen nutnost vydělat peníze pro sebe a pro partnera. Zažila si také zmlácení ze strany zákazníků. „Já nemám žádný stálý zákazník, žádné nepřijde podruhé. Já je nesnáším a nenávídím a tak jsem na ně hnusná. Jednaj s holkama jak s hadrem, místo toho, aby byli rádi, že mají kam zasunout, dědci oplzí.“

Přestože kritizovala ostatní ženy z trasy, že kazí ceny a chodí na kšefty za málo peněz (200-300 Kč), sama jednou přiznala: „Když mám krizi a dlouho nikdo nestaví, tak mi taky nezbyvá než jít za míň“.

Styděla se, že stojí na trase, jsou zaznamenány kontakty, kdy jsme společně stáli na zastávce trolejbusu, a když zde zastavil trolejbus, tak se točila zády nebo se schovávala až za zastávku, aby ji nikdo neviděl.

Během kontaktní práce nám sdělila, že by nikdy nebyla pro legalizaci prostituce: „To by to pak mohla dělat třeba i moje dcera a to bych nikdy nedopustila. Já jsem tady jako většina holek stejně jen kvůli fetu, kdybych nefetovala, tak bych tady nestála. Prostituci nepovažuji za normální práci.“

10.3 Kazuistika muže provozujícího privátní prostituci

V kazuistice se jedná o muže ve věku 24 let, žijícího ve větším městě, kde je ještě v jistém smyslu zachována jeho anonymita.

Muž vyrůstal v rodinném prostředí, kde po většinu jeho dětství byly uspokojovány podle Maslowovy hierarchie lidských potřeb pouze základní tělesné a fyziologické potřeby. Rodina byla úplná se dvěma dětmi. Mladý muž vyrůstal se svojí mladší sestrou a oběma vlastními rodiči v domku na venkově. Otec byl velmi nezodpovědný, často a ve vyšší míře požíval alkohol a nebylo výjimkou, že nepřišel i několik dní domů. Když se vrátil domů posilněn alkoholem, choval se agresivně převážně k matce. Fyzicky i slovně ji napadal a matka se po většinu případů nebránila téměř žádným způsobem. Jeho chování těžce nesla, ale nepodnikala po dlouhá leta žádné kroky, které by vedly k vysvobození z tohoto prostředí. Matka po odeznění otcových výpadů jeho chování před dětmi omlouvala a brala vinu na sebe. K dětem se otec choval o něco lépe. Fyzicky je napadal a trestal v případech, kdy k němu byly neposlušné, nebo když jejich chování nebo prospěch ve škole byl v rozporu s jeho představami. Slovní napadání z jeho strany děti slyšely o poznání častěji. Pochvala, uznání za výkon ve škole nebo za pomoc doma byly pro děti neznámým pojmem.

Když dotyčný muž začal dospívat, a uvědomovat si v jak rozdílném prostředí od svých vrstevníků vyrůstá, začaly konflikty s otcem přibývat. Docházelo nejen k častějším slovním potyčkám, ale syn si stále více troufal se otci postavit tváří tvář a bránit proti němu matku i svoji sestru. Problémy se vyostřovaly a postupně se matka přidávala na stranu otce a synovi vyčítala, že nastalé napětí v rodině je kvůli jeho nynějšímu chování. Situace se vyostřila až do té míry, že mladý muž napadl matku, která proti němu útočila na obranu svého muže. V době kdy muž ukončil základní školní docházku a byl přijat do vzdálenějšího města na učiliště, prakticky na stálo z rodiny odešel a uchýlil se k prarodičům.

V té době se rozhodl, podle jeho slov že „už nikdy s ním nikdo nebude zacházet jako s hadrem a respekt si vždycky získá dobře mířenou ranou.“

Vzhledem k tomu, že se nikdy o jeho školních výsledcích nedalo mluvit jako o premiantských, nebylo tomu jinak ani na učilišti. Více než škole se mladý muž věnoval

budování svého těla v posilovnách. To bylo pro něho prioritou. Agrese, která se v něm hromadila po celá léta, si všiml trenér v posilovně a nedalo mu mnoho práce přesvědčit mladého muže, že právě box je tím pravým sportem pro něho. Začal tedy trénovat tento sport a v začátcích ho finančně podporoval trenér. Prarodiče mladého muže živili a nechávali jej u sebe bydlet, ale finance na nadstandard jako byla posilovna a box mu již neposkytovali. Peněz na tréninky, zápasy, sportovní vybavení, zábavu, ale i na prostředky potřebné pro zvýšení jeho fyzických schopností bylo třeba stále více. Začal si tedy přivydělávat jako příležitostný trenér v posilovně. A tam můžeme hledat počátky jeho sexuálních aktivit.

Mladý muž pružně dokázal využít svých tělesných i fyzických předností, rostoucí mužné síly a v rámci své práce v posilovně, která již byla na plný úvazek, se začal naplno věnovat ženám. Ty dokázaly jeho tělesné i mužné přednosti ocenit nejen svým nehraným obdivem, ale postupně i zajímavými finančními částkami.

Podle jeho vlastních slov mu vždy imponovaly podstatně starší ženy, které jsou sebevědomé, úspěšné a samostatné. Dal by se v nich vysledovat jistý vzor. Možná si podvědomě takovou matku vždy přál. Jeho matka byla přesným opakem. Podřízená otci, pod jeho nadvládou, bez sebevědomí.

Se ženami se seznamuje v zaměstnání, kde má možnost je vždy nějakou dobu pozorovat, otípat si je, navázat kontakt. S rostoucími zkušenostmi se mu dámská klientela postupně rozrůstá. Není výjimkou, že denně má styk i se čtyřmi ženami. Stýká se s nimi na privátě, který si pronajímá v okrajové části města. Dbá na to, aby klientka měla pocit, že je jeho jediná partnerka, a že vlastně žije jen pro ni. V několika případech se stalo, že spokojená klientka se o své zážitky podělila s kamarádkou a ta měla zájem o jeho služby také. A protože to byly zřejmě velmi dobré kamarádky, všichni tři se dohodli na společných hrátkách.

Nikdy se s klientkami nestýká na veřejnosti, nedoprovází je na společenské akce, ani se nenechává pozvat na večeri, ačkoliv finanční nabídky za tyto služby byly mnohdy

více než zajímavé. Podle jeho slov nemá to správné společenské vystupování a také nemá zájem o případnou konfrontaci s mužskými protějšky klientek. Za dřívější opakované agresivní chování na veřejnosti mu již běží soudní podmínka a další incident by jej nekompromisně dostal do vězení.

Mladý muž se nebrání téměř žádným sexuálními technikám, které po něm jeho klientky vyžadují. Jedinou jeho podmínkou je styk s ochranou. Touto výdělečnou činností spojil podle jeho slov dvě příjemné činnosti – sport a sex s něčím užitečným. Klientky z jeho náruče odchází spokojené a rády se do ní vrací, on je nadmíru spokojený a do budoucnosti hledí s optimismem. Podle jeho slov mu jeho mládí a mužná síla zaručují ještě po mnoho let zdroj příjemného výdělku. Pohlavních chorob se nebojí, konkurence v této oblasti téměř neexistuje, legalizace prostituce se v naší republice táhne již po léta. Výdělek je proto nedohledatelný. Klientela se stále rozrůstá a uspokojivě obměňuje, proto o sexuálním stereotypu nemůže být ani řeč. Privátní prostituce mu poskytuje svobodu, nadpřeměrné finanční zajištění, sexuální vybití, na které by podle jeho slov nestačila pouze jedna – stálá partnerka.

11 Závěr

Na samém počátku této práce stály otázky jako například jak navázat kontakt a přiblížit se k člověku provozujícímu prostituci? Jak pomoci v situacích, do kterých se dostal díky této práci? Jak srozumitelně předat informace o možnostech zlepšení jeho života? Jakými způsoby dostat dotyčného z bludného kruhu, kterým docela určitě práce v této oblasti je? Kdo všechno se v naší společnosti zabývá touto problematikou? Kdo je za ni zodpovědný? Jak funguje prevence? Zajímá se někdo s opravdovým nasazením o lidi pracující v sexbyznysu? Je v našem státě někdo schopen a ochoten podat pomocnou ruku prostituujícím ženám a mužům v jejich nelehkém životním údělu?

V první části této práce jsem se zabývala terminologií mající souvztažnost k prostituci. Do výčtu termínů byly zahrnuty výrazy týkající se streetworku, způsobu práce streetworkerů, prevence prostituce, druhy prostituce a prostituujících. Do terminologie nebyla zahrnuta historie prostituce, neboť k tématu práce se přímo nevztahovala.

Ve druhé části byly popsány čtyři organizace poskytující prostituujícím služby v oblasti psychologické, sociální, zdravotní a právní. Mezi organizacemi nejsou rozdíly ve způsobu práce s klienty. Všechny upřednostňují práci v terénu, tzv. streetwork. Pravidelně jednou až třikrát v týdnu dochází streetworkeri v obvyklých časech za klienty na známá místa a předávají jim materiály týkající se prevence, osvěty, bezpečného sexu, ale také letáky a vizitky s uvedenými kontakty na lékaře, psychology a kontaktní místa konkrétních organizací. Všechny sledované organizace poskytují klientkám bezplatně při osobním kontaktu pomůcky, které využijí při své práci a které jim zmenší riziko přenosu pohlavně přenosných chorob. Stejně tak se při osobním setkání se streetworkery všech čtyř organizací mohou klienti nechat bezplatně otestovat na přítomnost viru HIV, hepatitidy B a C, syfilis a kapavky. Plzeňská Ulice o.s. se jako jediná hlouběji zajímá o drogově závislé klientky a jejich ochránce. Poskytuje jim výměnný injekční program a také Harm Reduction - tato péče je zahrnuta do nízkoprahové nebo také do terciální prevence. Znojemská Magdala je schopna na rozdíl od ostatních organizací napojit svoji klientelu na

pastora nebo jiného duchovního, který může být v případě potřeby přínosnou psychickou oporou. Největší záběr území má ze všech sledovaných Rozkoš bez Rizika. Ač se v počátcích svého fungování soustředila svoje služby pouze na území hlavního města, postupem let, se její působnost rozšířila téměř na celé území republiky. Rozkoš bez Rizika má stejně tak jako Centrum Jana k dispozici mobilní ambulanci, kterou obě organizace používají k přiblížení služeb klientkám. Genderové složení je až na plzeňskou Ulici o. s., jednoznačně v rukou žen. Každá z organizace má pro své složení logické odůvodnění a tak jak je obsazena po léta funguje s velmi dobrými výsledky.

Ve třetí části práce je rozpracován výzkum, který v roce 2010 provedlo mezi 45 svými klientkami na Trase občanské sdružení Ulice. Výzkum dal odpovědi na otázky, které jsem si dala v úvodu za cíl v této práci zodpovědět. Dokonce předčil očekávání a bylo díky němu možné dozvědět se z prostitučního zákulisí mnohem více informací.

Čtvrtá část je věnována nezbytné legislativě, týkající se tolik diskutovaného návrhu zákona o regulaci prostituce. Tento zákon má své zastánce i odpůrce a jejich stanoviska jsou popsána právě ve čtvrté části.

V páté části práce jsou vypsány kazuistiky dvou klientek a jednoho klienta zmíněných organizací. Mým cílem bylo zmapovat důvody, které vedly klienty provozování prostituce, současný stav – kde se nachází v současné době a také jakým směrem se zřejmě bude ubírat jejich život v budoucnosti.

Seznam použité literatury

§ 189 trestního zákoníku

BASSERMANN, Lujo. *Nejstarší řemeslo: Kulturní dějiny prostituce*. Praha: Mladá fronta, 1993. s. 327, ISBN 80-204-0363-9.

BEDNÁŘOVÁ, Pelech. *Slabikář sociální práce na ulici*. 2003. vyd. Brno: Doplněk, 2003. s. 18, ISBN 80-7239-148-8.

BEDNÁŘOVÁ, Pelech. *Sociální práce na ulici Streetwork*. 2000. vyd. Brno: Doplněk, 1999. s. 11, ISBN 780-7239-048-1.

BEDNÁŘOVÁ, Pelech. *Sociální práce na ulici Streetwork*. vyd. Brno: Doplněk, 1999. s. 7, ISBN 780-7239-048-1.

BRZEK, Hubálek. *Průvodce sexualitou člověka*. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1993. s. 118, ISBN 80-04-25814-X.

GIDDENS, Anthony. *Sociologie*. Praha: Argo, 1999. s. 134, ISBN 80-7203-124-4.

CHMELÍK. *Mravnost, pornografie, mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. s. 228, ISBN 80-7178-739-6.

CHMELÍK. *Mravnost, pornografie, mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. s. 55, ISBN 80-7178-739-6.

CHMELÍK. *Mravnost, pornografie, mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. s. 64, ISBN 80-7178-739-6.

KRAUS, Blahoslav. Hroncová, Jolana, a kol. *Sociální patologie*. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2007. s. 233, ISBN 978-80-7041-896-3.

KRAUS, Hroncová a kol. *Sociální patologie*. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2007. s. 55, ISBN 978-80-7041-896-3.

LENDEROVÁ, Milena. *Chytila patrola.. .aneb prostituce za Rakouska i republiky*. Praha: Karolinum, 2002. s. 151, ISBN 80-246-0379-9.

MATOUŠEK. *Sociální práce v praxi*. vyd. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-002-X.
STRIEŽENEC, Štefan. *Slovník sociálneho pracovníka*. vyd. Trnava: AD., s. 176, ISBN 80-967589-0-X.

ŠÍDOVÁ, L., POLÁKOVÁ, J., MALINOVÁ, H. a kol.. *Ze sexbyznysu na trh práce?*
Praha: Sportpropag a.s., 2013. s. 74, ISBN 978-80-260-4963-0.

VANÍČKOVÁ E. *Dětská prostituce*. I. Havlíčkův Brod: Grada, 2005. s. 60, ISBN 80-247-1138-9.

VRBOVÁ, Jitka. *Průzkum kriminality a násilí na trase pouliční prostituce Plzni v roce 2010* Plzeň: 2011 – interní materiál Ulice – Agentura sociální práce o.s.

VRBOVÁ, Jitka. *Průzkum kriminality a násilí na trase pouliční prostituce Plzni v roce 2010*, s. 20 – 21, Plzeň: 2011 – interní materiál Ulice – Agentura sociální práce o.s.

Vyhláška č. 90/2002 Sb.,m.s., o přijetí Úmluvy o zákazu a okamžitých opatřeních k odstranění nejhorších forem dětské práce

Vyhláška č. 90/2002 Sb.,m.s., o přijetí Úmluvy o zákazu a okamžitých opatřeních k odstranění nejhorších forem dětské práce

Internetové zdroje

Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Gigolo - In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2013-11-23]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Gigolo>

Informační leták. *Centrum Jana* [online]. 2010 [cit. 2014-02-09]. Dostupné z:

http://www.regierung.oberpfalz.bayern.de/leistungen/soziales/info/jana/flyer_cz.pdf

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Sociální práce* [online]. 2013 [cit. 2013-11-24]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/9>

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Sociální práce* [online]. 2013 [cit. 2013-11-24]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/9>

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Sociální práce* [online]. 2013 [cit. 2013-11-24]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/9>

Rozhlas.cz. *Rozhlas.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-03-23]. Dostupné z:

<http://www.rozhlas.cz/zpravy/politika/zprava/snemovna-se-bude-zabyvat-navrhem-zakona-o-regulaci-prostituce-i-kdyz-ho-vlada-zamitla--1320722>

Rozkoš bez rizika. [online]. 2008 [cit. 2014-01-19]. Dostupné z:

<http://www.rozkosbezrizika.cz/ke-stazeni/soubory/vyrocní-zprava-r-r-za-rok-2007/detail>

Rozkoš bez rizika: Individuální terapie. In: *Rozkosbezrizika.cz* [online]. 2010 [cit. 2014-01-27]. Dostupné z: <http://www.rozkosbezrizika.cz/nabizime/terapeutické-sluzby>

Sborník JANA. *Sborník JANA* [online]. 2006 [cit. 2014-02-09]. Dostupné z:

<http://www.regierung.oberpfalz.bayern.de/leistungen/soziales/info/jana/festschrift.pdf>

Ulice: *Ulice* [online]. 2009. vyd. Plzeň [cit. 2013-12-07]. Dostupné z: <http://www.ulice-plzen.com/stanovy.PDF>

Ulice-plzen.com [online]. 2011 [cit. 2013-12-30]. Dostupné z: <http://vyrocka10.ulice-plzen.com/ter.html>

Ulice-plzen.com [online]. 2011 [cit. 2013-12-30]. Dostupné z: <http://vyrocka10.ulice-plzen.com/ter.html>

Ulice-plzen.com. [online]. 2013 [cit. 2013-12-30]. Dostupné z: <http://vyrocka12.ulice-plzen.com/ttrasa.html>

VAVRDA, Antonín. *Problematika obchodování s lidmi v České republice a projekty pomáhající při péči o oběti obchodování s lidmi* [online]. Praha, 2010 [cit. 2014-03-24]. Dostupné z:

http://dspace.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/11366/vavrda_2010_dp.pdf?sequence=1.

Vláda Horní Falce. *Projekt prevence* [online]. 2014 [cit. 2014-02-09]. Dostupné z: <http://www.regierung.oberpfalz.bayern.de/cz/informace/jana/jana.htm>

Výroční zpráva. *Centrum JANA* [online]. 2011 [cit. 2014-02-09]. Dostupné z: <http://www.centrumjana.cz/clanky/vyrocní-zpravy.html>

Znojmo.charita.cz *Výroční zpráva* [online]. 2012 [cit. 2014-02-06]. Dostupné z: <http://znojmo.charita.cz/res/data/014/001743.pdf?seek=1339014964>

Znojmo.charita.cz. *Výroční zpráva* [online]. 2012 [cit. 2014-02-01]. Dostupné z: <http://znojmo.charita.cz/res/data/014/001743.pdf?seek=1339014964>

Resumé

Ve své práci se autorka pokusila zmapovat situaci ve službách poskytovaných prostituujícím v České republice. Tato práce, je rozdělena do dvou částí. První část je teoretická, vysvětlující terminologii používanou v obecné rovině, ale také v odborných kruzích psychosociálních služeb. Teoretická část se také zabývá podrobným popisem organizací, které poskytují své služby prostituujícím na našem území, jejich zaměřením, poskytovanými službami, personálním obsazením vybraných organizací. Ve druhé části se autorka věnuje rozboru průzkumu uskutečněného mezi prostituujícími ženami na frekventované Trase v Plzni. V druhé části jsou také kazuistiky dvou prostituujících žen a jednoho muže, kteří jsou jako klienti v péči zkoumaných organizací.

Abstract

In this work, the author tried to map the situation in the services provided to prostitutes in the Czech Republic. This work is divided into two parts. The first part is theoretical, explaining the terminology used in general, but also in academic circles of psychosocial services. The theoretical part also deals with the detailed description of the organizations that provides services to prostitutes in our country, their focus, services provided, staffing selected organizations. In the second part, the author deals with the analysis of a survey conducted among women prostitutes on busy Route in Pilsen. In the second part are also reports of two prostituting women and one man, who are clients of the surveyed organizations.

Přílohy a tabulky

Příloha č. 1

hlasy
z
trasy

.... pár tipů jak se ochránit, přímo od Vás

Co **TVOJE** bezpečí?
Riziko je tady vždy, s tím už do toho jdeš,
s tím musíš počítat.
CHRAŇ SI SVÉ ZDRAVÍ - POUŽÍVEJ KONDON!

Mej u sebe něco na obranu. (lasr, sprej... myslí na to, aby se použitá obrana neobrátila proti tobě)
Nehoukej jen na peníze, ale přemýšlej.
Dávej si pozor a dej na svůj instinkt, na svůj pocit.
Vše hlas na policii.

Snaž se zlodějíčka odhadnout, použivej hlavu a oči.
.....neplaš se, nepanikař.

Sleduj zlodějíčkovu chování, to jak se s tebou baví.
Jakým způsobem se ptá na služby, jestli je agresivní.
Jestli má snubák nebo
dětskou sedačku v autě, jak vypadá.

Snaž se udržovat dobré vztahy
s ostatními holkami.
Dodržuj nepsaná pravidla
(chod s gumou, nelež ceny).

Hlíďte se s ostatními holkami
navzájem.
Mej u sebe telefon.

Nechod úplně zletovaná.
Když usneš během letu,
tak už nic neuděleš.

Zlodějíčci nezlodějíčci, jde o **TEBE!**

 MAGDALA
Poradna pro ženy v prostituci

**PORADNA PRO ŽENY
V SEXBYZNYSU**

**VŠEM ŽENÁM A DÍVKÁM,
KTERÉ SE OCITLY
V TĚŽKÉ ŽIVOTNÍ SITUACI
NABÍZÍME RADU,
POMOC A OTEVŘENÉ PŘIJETÍ.**

**NAŠE NABÍDKY JSOU BEZPLATNÉ,
ANONYMNÍ A DOBROVOLNÉ!**

NEPRACUJEME PRO POLICII!

*„Může existovat pozitivní změna
či jiná alternativa ...“*

Poskytujeme:

- ⇨ Pomoc a podporu v nouzi
- ⇨ Poradenství v právních, sociálních, zdravotních, osobních záležitostech a problémech
- ⇨ Zprostředkování kontaktů na odborníky (lékař, právník, psycholog,...), jiné organizace
- ⇨ Zajištění duchovní promluvy s pastoračním asistentem nebo knězem
- ⇨ Doprovod na úřady či k jiným odborníkům
- ⇨ Pomoc při vyřizování potřebných dokumentů
- ⇨ Podpora během soudního jednání, při vznesení obvinění
- ⇨ Pomoc při hledání pracovního uplatnění či rekvalifikačních kurzů
- ⇨ Vzdělávání na PC
- ⇨ Podporu v přípravě na porod a v péči o dítě
- ⇨ Informace o pohlavně přenosných nemocích a HIV/AIDS
- ⇨ Provádění anonymních testů na detekci HIV, těhotenských testů

**NON-STOP LINKA POMOCI MAGDALA
+420 737 234 078**

 MAGDALA
Консультация для женщин в проституции

**КОНСУЛЬТАЦИЯ ДЛЯ ЖЕНЩИН
В СЕКСБИЗНЕСЕ.**

**ВСЕМ ЖЕНЩИНАМ
И ДЕВУШКАМ,
ОЧУТИВШИМСЯ В ТЯЖЕЛОЙ
ЖИЗНЕННОЙ СИТУАЦИИ,
ПРЕДЛАГАЕМ СОВЕТ, ПОМОЩЬ
И СЕРДЕЧНЫЙ ПРИЕМ.**

**НАШИ СОВЕТЫ БЕСПЛАТНЫЕ,
АНОНИМНЫЕ
И ДОБРОВОЛЬНЫЕ.**

НЕ РАБОТАЕМ НА ПОЛИЦИЮ!

*« Могут произойти и позитивные
перемены,
и существовать иная
альтернатива...»*

Предлагаем:

- ⇨ помощь и поддержку в нужде;
- ⇨ юридическую, социальную и медицинскую консультацию, а так же по личным вопросам и проблемам;
- ⇨ налаживание контактов со специалистами (врачами, юристами, психологами...);
- ⇨ обеспечение духовной беседы с душепечителем или священником(батюшкой);
- ⇨ сопровождение в учреждения или к другим специалистам;
- ⇨ помощь при составлении необходимых документов;
- ⇨ помощь во время судебного процесса, при предъявлении обвинения;
- ⇨ помощь в поисках работы или профессиональных курсов;
- ⇨ обучение работе на компьютере;
- ⇨ помощь в подготовке к родам и заботе о ребенке;
- ⇨ информация о болезнях передающихся половым путем и СПИДе(ВИЧ);
- ⇨ проведение анонимных тестов на определение вируса СПИДа(ВИЧ), тестов на беременность

**Линия круглосуточной помощи
Магдала +420 737 234 078**

Tabulky

Tabulka č. 1

1. Jak dlouho provozujete prostituci?																				
roky	0,75	0,8	1	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5	6	7	8	9	10	11	15	16	18	20
počet osob	2	1	1	5	1	4	2	3	1	4	3	2	3	1	4	1	2	2	2	1

Vrbová (2011, s. 5)

Tabulka č. 2

2. Proč provozujete tuto činnost?		
odpověď	počet osob	procentuálně (n=45)
peníze	25	55,60%
drogy, heroin	13	28,90%
není práce	6	13,30%
děti, rodina	6	13,30%
živobytí	5	11,10%
ubytování	3	6,70%
není to kriminalita	2	4,40%
baví mě to	2	4,40%
jídlo	1	2,20%
zvyk	1	2,20%
hloupost	1	2,20%

Vrbová (2011, s. 6)

Tabulka č. 3

3. Co s vydělanými penězi děláte?		
odpověď	počet osob	procentuelně (n=45)
drogy	23	51,10%
jídlo	18	40%
ubytování	16	35,60%
živobytí	10	22,20%
děti	8	17,80%
osobní věci	7	15,60%
oblečení	5	22,60%
cigarety	3	6,70%
dluhy	3	6,70%
zábava	2	4,40%
spoření	2	4,40%
rodina	1	2,20%
benzín	1	2,20%
léky	1	2,20%
matka	1	2,20%
automaty	1	2,20%

Vrbová (2011, s. 7)

Tabulka č. 4

4. Provozovala jste prostituci v zahraničí?		
odpověď	počet osob	procentuelně (n=45)
ano	14	31,10%
ne	31	68,90%

Vrbová (2011, s. 8)

Tabulka č. 5

4a. Pokud ano, kde?		
odpověď	počet osob	procentuelně (n=14)
Německo	7	50%
Čechy	4	28,70%
Slovensko	1	7,10%
Francie, Itálie, Německo	1	7,10%
Mexiko, Kanárské ostrovy, Kanada, Anglie, Švýcarsko	1	7,10%

Vrbová (2011, s. 9)

Tabulka č. 6

6. Slyšela jste o násilí páchaném na kolegyních?		
odpověď	počet osob	procentuelně (n=45)
ano	38	84,40%
ne	7	15,60%

Vrbová (2011, s. 11)

Tabulka č. 7.

7. Setkala jste se Vy přímo s násilím?		
odpověď	počet osob	procentuelně (n=45)
ano	32	71,10%
ne	13	28,90%

Vrbová (2011, s. 12)

Tabulka č. 8.

7a. Klientky užívající ilegální návykové látky.		
odpověď	počet osob	procentuelně (n=24)
ano	20	83,30%
ne	4	16,70%

Vrbová (2011, s. 13)

Tabulka č. 8.

7b. Klientky neužívající ilegální návykové látky.		
odpověď	počet osob	procentuelně (n=21)
ano	12	57,10%
ne	9	42,90%

Vrbová (2011, s. 13)

Tabulka č. 9

8. Pokud ano, o jaký druh násilí se jednalo?		
odpověď	počet osob	procentuelně (n=45)
a. Sexuální násilí - agresivní chování při sexu, znásilnění	18	40%
b. Násilí s cílem ublížit, způsobit smrt	25	55,60%
c. Účelové násilí - okradení, hmotný zisk	24	53,30%

Vrbová (2011, s. 15)

Tabulka č. 10

a/ sexuální násilí

b/ násilí s cílem ublížit, způsobit smrt

c/ účelové násilí – okradení, hmotný zisk

8. Pokud ano, o jaký druh násilí se jednalo?		
odpověď	počet osob	procentuelně (n=32)
a	0	0%
b	6	18,80%
c	4	12,50%
a, b	2	6,20%
a, c	3	9,40%
b, c	4	12,50%
a, b, c	13	40,60%

Vrbová (2011, s. 16)

Tabulka č. 11

12. Jak se snažíte předcházet tomu, aby Vám někdo při práci ubližoval?		
odpověď - zaměření strategie:	počet osob	procentuelně (n=45)
místo	23	51,10%
výběr zákazníka	20	44,40%
obrana	18	40,00%
intuice	14	31,10%
kontakt	10	22,20%
jiné	8	17,80%
nic	6	13,30%
kontrola	5	11,10%
podřízení se	3	6,70%
pravidla	3	6,70%
útěk	2	4,40%
podezřelé množství peněz	2	4,40%

Vrbová (2011, s. 21)

Tabulka č. 12

12a. Strategie klientek, které byly napadeny		
odpověď - zaměření strategie:	počet osob	procentuelně (n=32)
místo	22	68,80%
výběr zákazníka	15	46,90%
obrana	15	46,90%
intuice	7	21,90%
nic	6	18,80%
jiné odpovědi	6	18,80%
kontrola	4	12,50%
podřízení se zákazníkovi	3	9,40%
pravidla	2	6,30%
kvalita kontaktu	2	6,30%
podezřelé množství peněz	1	3,10%

Vrbová (2011, s. 24)

Tabulka č. 13

12b. Strategie klientek, které nebyly napadeny		
odpověď - zaměření strategie:	počet osob	procentuelně (n=13)
kvalita kontaktu	8	61,50%
intuice	7	53,80%
výběr zákazníka	5	38,50%
obrana	3	23,10%
útěk	2	15,40%
jiné odpovědi	2	15,40%
podezřelé množství peněz	1	7,70%
místo	1	7,70%
kontrola	1	7,70%
pravidla	1	7,70%

Vrbová (2011, s. 23)

Tabulka č. 14

14. Jednala jste zde na trase někdy kriminálně?		
odpověď	počet osob	procentuelně (n=45)
ne	41	91,10%
ano	4	8,90%

Vrbová (2011, s. 25)